

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, 2018. év január hó 17. és 18. napján tartott nyilvános ülés alapján meghozta és 2018. év január hó 24. napján kihirdette a következő

í t é l e t e t:

A kábítószerrel visszaélés büntette és más bűncselekmények miatt I. r. vádlott és társai ellen indult büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék 2017. év február hó 14. napján kelt 29.B.1616/2013/454. számú ítéletét **I. r., II. r., III. r., IV. r., V. r., VI. r. és VII. r. vádlottak** vonatkozásában megváltoztatja.

I. r., II. r., III. r. és IV. r. vádlottak folytatólagosan, bűnsegédként elkövetett lopás büntetteként értékelt cselekményénél az 1978. évi IV. törvény 316. § (2) bekezdés a) pontra is utal.

I. r., II. r., III. r. és IV. r. vádlottak bűnsegédként elkövetett rongálás büntetteként értékelt cselekményét az 1978. évi IV. törvény 324. § (1) bekezdésbe ütköző és a (3) bekezdés a) pont szerint minősülő bűnsegédként elkövetett rongálás büntettének minősíti.

I. r. vádlott fegyházbüntetését 8 (nyolc) évre enyhíti, kiutasítás büntetését mellőzi.

II. r. vádlott fegyházbüntetését 6 (hat) évre enyhíti.

III. r. vádlott fegyházbüntetését 7 (hét) évre enyhíti, a Pesti Központi Kerületi Bíróság 25. és a Fővárosi Bíróság mint másodfokú bíróság 28.Bf. számú 2010. június hó 04. napján jogerős ítéletével kiszabott 1 év börtönbüntetés végrehajtásának elrendelését mellőzi.

IV. r. és V. r. vádlott kiutasítás büntetésének tartamát 5-5 (öt)-(öt) évre enyhíti.

VI. r. és VII. r. vádlottakkal szemben a kiutasítás büntetést mellőzi.

A feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjára vonatkozó rendelkezést valamennyi vádlott vonatkozásában mellőzi.

V. r., VI. r. és VII. r. vádlottakat az ellenük a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény 316.§ (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés c) és d) pontjaira figyelemmel az (4) bekezdés b/1.) pontja szerint minősülő lopás büntette miatt emelt vád alá tekinti felmentettnek.

Az előzetes fogvatartásban töltött idők beszámítására vonatkozó részt annyiban pontosítja, hogy **I. r. vádlott által őrizetben töltött idő utolsó napja 2011. november 11., házi őrizetben töltött idő kezdő napja 2013. május 01., a lakhelyelhagyási tilalom kezdő napja 2014. október 11., - II. r. vádlott által őrizetben töltött idő utolsó napja 2011. november 11., házi őrizetben töltött idő kezdő napja 2012. augusztus 13., a lakhelyelhagyási tilalom kezdő napja 2014. október 11.,**

- III. r. vádlott által őrizetben töltött idő utolsó napja 2011. november 11., házi őrizetben töltött idő kezdő napja 2014. július 02., a lakhelyelhagyási tilalom kezdő napja 2015. január 14., e vádlott által házi őrizetben töltött időt is a kiszabott szabadságvesztésbe beszámítja,
- IV. r. vádlott által őrizetben töltött idő utolsó napja 2011. november 11., előzetes letartóztatásban töltött idő kezdő napja 2011. november 12., az előzetes letartóztatás utolsó napja 2017. február 14.,
- V. r. vádlott által őrizetben töltött idő utolsó napja 2011. november 11., házi őrizetben töltött idő kezdő napja 2016. december 02., a lakhelyelhagyási tilalom kezdő napja 2016. december 07.,
- VI. r. vádlott által őrizetben töltött idő utolsó napja 2011. november 11., házi őrizetben töltött idő kezdő napja 2014. október 11., házi őrizetben töltött idő utolsó napja 2015. január 13., a lakhelyelhagyási tilalom kezdő napja 2015. január 14., e vádlott által házi őrizetben töltött időt is a kiszabott szabadságvesztésbe beszámítja,
- VII. r. vádlott által őrizetben töltött idő utolsó napja 2011. november 11., házi őrizetben töltött idő kezdő napja 2013. november 23., házi őrizetben töltött idő utolsó napja 2014. április 20., őrizetben volt 2014. április 21. napján, a lakhelyelhagyási tilalom kezdő napja 2014. október 11.

I. r. vádlott tartózkodási helye: 1193 Budapest

II. r. vádlott tartózkodási helye: 1213 Budapest

III. r. vádlott lakóhelye: 1096 Budapest

IV. r. vádlott, születési helye: születési ideje: 1961. napja, útlevel száma: N.

VI. r. vádlott tartózkodási helye: 1145 Budapest.

VII. r. vádlott születési helye:.

A tárgyalási napok körében 2015. április 28. napjának és 2015. november 05. napjának feltüntetését mellőzi, a 217. január 23. napját 2017. január 23. napjára helyesbíti.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét **I. r., II. r., III. r., IV. r., V. r., VI. r. és VII. r.** vádlottak vonatkozásában helybenhagyja.

I. r. és III. r. vádlott esetében az elsőfokú ítélet kihirdetésétől a mai napig előzetes letartóztatásban töltött időt, **II. r. vádlott** esetében az elsőfokú ítélet kihirdetésétől a mai napig házi őrizetben töltött időt, **VI. r. vádlott által 2017. július 13. napjától 2017. augusztus 08. napjáig átadási letartóztatásban, majd 2017. augusztus 09. napjától a mai napig előzetes letartóztatásban töltött időt** a kiszabott szabadságvesztésbe beszámítani rendeli.

A másodfokú eljárás során felmerült bűnügyi költséget az állam viseli.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A Fővárosi Törvényszék a 2017. február 14. napján kihirdetett 29.B. számú ítéletével

- **I. r. vádlottat** 1 rb. társtettesként elkövetett kábítószerrel visszaélés bűntette [1978. évi IV. törvény 282. § (2) bekezdés b) pont], 1 rb. folytatólagosan, bűnsegédként elkövetett lopás bűntette [1978. évi IV. törvény 316. § (2) bekezdés c) és d) pont, (6) bekezdés b) pont], 1 rb. bűnsegédként

elkövetett rongálás büntette [1978. évi IV. törvény 324. § (1) bekezdés, (4) bekezdés a) pont] és 1 rb. bűnsegédként elkövetett rongálás vétsége [1978. évi IV. törvény 324. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a) pont] miatt halmazati büntetésül 9 év fegyházbüntetésre és Magyarország területéről végleges hatályú kiutasításra ítélte;

- **II. r. vádlottat** 1 rb. társtettesként elkövetett kábítószerrel visszaélés büntette [1978. évi IV. törvény 282. § (2) bekezdés b) pont], 1 rb. folytatólagosan, bűnsegédként elkövetett lopás büntette [1978. évi IV. törvény 316. § (2) bekezdés c) és d) pont, (6) bekezdés b) pont], 1 rb. bűnsegédként elkövetett rongálás büntette [1978. évi IV. törvény 324. § (1) bekezdés, (4) bekezdés a) pont] és 1 rb. bűnsegédként elkövetett rongálás vétsége [1978. évi IV. törvény 324. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a) pont] miatt halmazati büntetésül 6 év 6 hónap fegyházbüntetésre és 8 év közügyektől eltiltásra ítélte;

- **III. r. vádlottat** 1 rb. társtettesként elkövetett kábítószerrel visszaélés büntette [1978. évi IV. törvény 282. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pont], 1 rb. folytatólagosan, bűnsegédként elkövetett lopás büntette [1978. évi IV. törvény 316. § (1) bekezdés, (2) bekezdés c) és d) pont, (6) bekezdés b) pont], 1 rb. bűnsegédként elkövetett rongálás büntette [1978. évi IV. törvény 324. § (1) bekezdés, (4) bekezdés a) pont] és 1 rb. bűnsegédként elkövetett rongálás vétsége [1978. évi IV. törvény 324. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a) pont] miatt halmazati büntetésül 8 év fegyházbüntetésre és 8 év közügyektől eltiltásra ítélte, egyben elrendelte a Pesti Központi Kerületi Bíróság 25.B.V-XIII.80.569/2008. számú ítéletével kiszabott 1 év börtönbüntetés végrehajtását is;

- **IV. r. vádlottat** 1 rb. társtettesként elkövetett kábítószerrel visszaélés büntette [1978. évi IV. törvény 282. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pont], 1 rb. folytatólagosan, bűnsegédként elkövetett lopás büntette [1978. évi IV. törvény 316. § (1) bekezdés, (2) bekezdés c) és d) pont, (6) bekezdés b) pont], 1 rb. bűnsegédként elkövetett rongálás büntette [1978. évi IV. törvény 324. § (1) bekezdés, (4) bekezdés a) pont] és 1 rb. bűnsegédként elkövetett rongálás vétsége [1978. évi IV. törvény 324. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a) pont] miatt halmazati büntetésül 6 év fegyházbüntetésre és Magyarország területéről végleges hatályú kiutasításra ítélte;

- **V. r. vádlottat** 1 rb. társtettesként elkövetett kábítószerrel visszaélés büntette [1978. évi IV. törvény 282. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pont] és 1 rb. közokirat-hamisítás büntette [1978. évi IV. törvény 274. § (1) bekezdés c) pont] miatt halmazati büntetésül 5 év 6 hónap fegyházbüntetésre és Magyarország területéről végleges hatályú kiutasításra ítélte, ellenben az ellene 1 rb. lopás büntette [Btk. 370. § (1) bekezdés, (2) bekezdés bb) és bc) pont, (3) bekezdés b) és ba.) pont] miatt emelt vád alól **felmentette**;

- **VI. r. vádlottat** 1 rb. társtettesként elkövetett kábítószerrel visszaélés büntette [1978. évi IV. törvény 282. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pont] miatt 5 év fegyházbüntetésre és Magyarország területéről végleges hatályú kiutasításra ítélte, ellenben az ellene 1 rb. lopás büntette [Btk. 370. § (1) bekezdés, (2) bekezdés bb) és bc) pont, (3) bekezdés b) és ba.) pont] miatt emelt vád alól **felmentette**;

- **VII. r. vádlottat** 1 rb. társtettesként elkövetett kábítószerrel visszaélés büntette [1978. évi IV. törvény 282. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pont] miatt 3 év fegyházbüntetésre és Magyarország

területéről 10 év kiutasításra ítélte, ellenben az ellene 1 rb. lopás büntette [Btk. 370. § (1) bekezdés, (2) bekezdés bb) és bc) pont, (3) bekezdés b) és ba.) pont] miatt emelt vád alól **felmentette**.

Megállapította, hogy a vádlottak legkorábban a szabadságvesztés büntetés négyötöd részének kitöltését követően bocsáthatóak feltételes szabadságra. Rendelkezett a vádlottak által előzetes fogvatartásban töltött idő beszámításáról, a bűnjelekről és a bűnügyi költség viseléséről. Az **EL Kft.** és **B** magánfeleket polgári jogi igényükkel egyéb törvényes útra utasította.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az ügyész

- valamennyi vádlott esetében az 1978. évi IV. törvény alkalmazása miatt, a 2012. évi C. törvény alkalmazása végett,

- **I. r., II. r., III. r. és IV. r.** vádlottak esetében eltérő minősítés miatt, a bűnösségnek a 2012. évi C. törvény 176. § (1) bekezdésbe ütköző és a (3) bekezdés szerint minősülő jelentős mennyiségre, kereskedéssel elkövetett kábítószer kereskedelem büntetében történő kimondása végett akként, hogy e cselekményt a vádlottak a 2012. évi C. törvény 459. § (1) bekezdés 1. pontja alapján bűnszervezetben követték el; a lopás büntette vonatkozásában eltérő minősítés miatt a bűnösségnek a 2012. évi C. törvény 371. § (1) bekezdésbe ütköző és a (4) bekezdés a) pont szerint minősülő jelentős kárt okozó rongálás büntetében kimondás végett, melyet szintén bűnszervezetben követtek el, e vádlottak terhére, a büntetés súlyosítása, a fegyházbüntetés tartamának felemelése és a 2012. évi C. törvény 38. § (4) bekezdés c) pontra figyelemmel a feltételes szabadságra bocsátás kedvezményéből kizárásuk végett;

- **V. r., VI. r. és VII. r.** vádlottak terhére, a részfelmentés miatt, bűnösségüknek a 2012. évi C. törvény 370. § (1) bekezdésbe ütköző és a (2) bekezdés bb) és bc) pontjára figyelemmel a (3) bekezdés b) pont ba) alpont szerint minősülő lopás büntetében kimondása, büntetésük súlyosítása, a börtönbüntetés tartamának emelése és a feltételes szabadságnak a 2012. évi C. törvény 38. § (2) bekezdés a) pont szerinti megállapítása végett.

Az ügydöntő határozat ellen továbbá

- **I. r.** vádlott és az **V. r.** vádlott védője enyhítésért,

- az **I. r.** vádlott védője, **II. r.** vádlott és védője, **III. r.** vádlott és védője felmentésért,

- **IV. r.** vádlott az ok megjelölése nélkül

- **IV. r.** vádlott védője elsődlegesen felmentésért, másodlagosan enyhítésért,

- **VII. r.** vádlott és védője a kiutasítás mellőzése érdekében jelentettek be fellebbezést.

A Fővárosi Főügyészség a fellebbezés Bf.16419/2011. számon benyújtott írásbeli indokolásában **I. r., II. r., III. r. és IV. r.** vádlottak esetében a 2012. évi C. törvény 459. § (1) bekezdés 1. pont szerinti bűnszervezetben történő elkövetést - figyelemmel a 4/2005. Büntető jogegységi határozatban foglaltakra is - megállapíthatónak találta. E négy vádlott nem mellérendeltségi viszonyban állt egymással, melyet alátámaszt, hogy

- **I. r.** vádlott volt az elkövetői kör vezetője, minden, a kábítószerrel kapcsolatos információ az ő kezében összpontosult, ő utasította társait, ő finanszírozta az ültetvények működését, minden, az ültetvénnel kapcsolatos hívás és kérés nála összpontosult, a legapróbb részletekről is őt értesítették, a szüretelésről szóló sms üzenetek is hozzá érkeztek.

- **II. r. és III. r.** vádlottak végrehajtották az ültetvény bérlésével, üzemeltetésével kapcsolatos feladatokat, **III. r.** vádlott szállította az ültetvényre és onnan el a

növényeket gondozó személyeket, bevásárolt, tárgyakat vitt oda. A II. r. és III. r. vádlott nem önállóan, hanem az I. r. vádlott utasításai, de legalábbis instrukciói szerint járt el.

- **IV. r.** vádlott teljesen kötődött az I. r. vádlott utasításaihoz, mindkét ültetvényen felügyeletet látott el, az I. r. vádlott előírása szerint eljárva.

A bizonyítékok alapján egyértelműen megállapítható, hogy **I. r.** vádlott vezető szerepet töltött be, II. r. és III. r. vádlott közvetlenül alatta tevékenykedett, míg **IV. r.** vádlott szintén neki alárendelt szerepben volt. A vádlottak tevékenysége összehangolt, mindenki saját feladatkörrel rendelkezett, az I. r. vádlott felügyelete alatt. Cselekvőségüket több helyszínen, hosszabb időn keresztül is folytatták, egymást és egymás tevékenységét ismerték. Esetükben a bűnszervezetben elkövetés valamennyi kritériuma kirajzolódik

I. r., II. r., III. r. és IV. r. vádlottak cselekményének helyes minősítése a 2012. évi C. törvény 176. § (1) bekezdésbe ütköző és a (3) bekezdés szerint minősülő jelentős mennyiségre, kereskedéssel elkövetett kábítószer kereskedelem büntette. Dr. E szakértő véleménye és tárgyaláson tett nyilatkozata, a házkutatás adatai, a fényképfelvételek azt támasztják alá, hogy az I-II-III-IV. r. vádlottak magatartása túlmutat a természetesen. Ugyanis a szakértő megállapítása szerint a két ültetvény azonos eredetű növény egyedekkel került betelepítésre, az ültetvényeket a vádlottak hozták létre, az ő fennhatóságuk alatt alakították át, az egyik ültetvényen legalább egy, a másikon három esetben történt szüretelés. A házkutatáskor leszüretelt mennyiséget nem foglaltak le, csak különböző növekedési fázisban lévő tőszámú egyedeket, az ültetvényen szárítógép nem volt, ez is azt támasztja alá, hogy a megtermelt mennyiséget elszállították és értékesítették. Mivel csak a vádlottak tevékenysége volt köthető az ültetvényekhez, szükségszerűen részt vettek a kereskedelmi tevékenységben is. Az ingatlanok bérlési körülményeiből, azok speciális átalakításából, a vásárlások adataiból, az áramszolgáltatás illegális átalakításából, a növények tőszámából, a leszüretelt mennyiségből és azon tényből, hogy a házkutatáskor megtalálták a korábban használt termeszedényeket is, melyeket a már leszüretelt növényekhez használtak, illetve II. r. vádlottól lefoglalt sim kártyán található üzenetből, mely szerint a csepeli ültetvényen „ezen a héten szüreteltek”, az I-II-III-IV. r. vádlottaknak tudniuk kellett, hogy a marihuanát nem csupán termesztik, hanem szüret után értékesítik is.

A kereskedelem jelentős mennyiségre történt elkövetés megállapításához támpont dr. E szakértő becslése a két ültetvényen korábban leszüretelt mennyiség és hatóanyag tekintetében, valamint a házkutatáskor lefoglalt jelentős mennyiség, melyet a szüret után nyilvánvalóan elszállítottak és értékesítettek volna. Abból a tényből, hogy a vádlottak álnéven, ipari tevékenységre alkalmas épületet kibéreltek, átalakították ültetvényre, a megtalált korábbi tenyészédényekből és az ültetvény fejlesztéséhez szükséges anyagokból egyértelműen megállapítható, hogy a vádlottak kezén nem 1-2 tő, hanem jelentős mennyiségű kábítószer ment át.

A nagy értékű beruházás tényén túl az, hogy az ültetvényt fejleszteni akarták, arra utal, hogy a tevékenységük rentábilis volt. Az elsőfokú bíróság nem látta bizonyítottnak, hogy **I. r.** vádlott szinte napi rendszerességgel, nagy összegű utalásainak összege e bűncselekményből származott. Ellenben figyelembe véve, hogy nem volt legális, bejelentett, adózott jövedelme, mely forrása lehetett volna a több ezer átutalt dollárnak, az összes bizonyítékot együtt értékelve az a következtetés vonható le, hogy a pénz a bűncselekménnyel összefüggésben került a vádlotthoz.

Az új büntető törvénykönyv alkalmazása indokolt a lopás esetében az értékhatárok változása miatti enyhébb minősítés miatt.

A büntetés kiszabása körében további súlyosító körülmény a hasonló cselekmények elszaporodottsága. A belső arányosság szem előtt tartásával, a vádlottakkal szemben kiszabott

fegyházbüntetés tartamának súlyosítását és a feltételes szabadságra bocsátás kedvezményéből kizárásukat indítványozta.

V. r., VI. r. és VII. r. vádlottak terhére, a részfelmentés miatt bejelentett fellebbezés indokaként előadta, hogy e vádlottak bár rövid ideig tartózkodtak az ültetvényeken és gondozták a növényeket, tisztában voltak azzal, hogy olyan illegális tevékenységben vettek részt pénzért, amely tevékenység, annak látható jeleiből is (ablakok fóliázása, ingatlan átalakítása, az ingatlant nem hagyhatták el, nem zajonghattak, nem kapcsolhattak villanyt stb.), rendkívüli áramfelhasználást igényel. Dr. E szakvéleménye szerint profi szintű volt az ültetvény telepítése, gondozása, ezen körülmények mind arra utalnak, hogy a vádlottaknak tudniuk kellett, hogy szabálytalanul vételezett áramot használnak fel az ültetvény gondozásához.

Az V-VI-VII. r. vádlottak esetében az új büntető törvénykönyv alkalmazása a feltételes szabadságra bocsátás kedvezőbb szabályozása miatt indokolt.

Az elsőfokú bíróság által kiszabott büntetések nem alkalmasak a speciális és a generális prevenció elérésére, mindhárom vádlott esetében a börtönbüntetés tartamának súlyosítása indokolt.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF. számú átiratában az ügyészi fellebbezést módosított tartalommal tartotta fenn, míg a védelmi fellebbezéseket alaptalannak tartotta.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a perrendi szabályok megtartásával járt el, figyelemmel volt a kiemelt jelentőségű ügyekre és a vádlott távollétében történő eljárás szabályaira, valamint az anyanyelv használatának jogára is. A bizonyítást a szükséges körben lefolytatta, az ügy megítéléséhez szükséges és lehetséges bizonyítékokat beszerezte, a lehallgatás anyagát a tárgyaláson ismertette. Részletes indokát adta annak, hogy a tényállást mely bizonyítékok alapján állapította meg, illetve annak is, hogy II. r. és III. r. vádlottak miért nem tekinthetők kábítószerfüggőnek.

A **I. r., II. r., III. r. és IV. r.** vádlottak vonatkozásában megalapozott és a másodfokú eljárásban is irányadó tényállás alapján okszerűen vont következtetést e vádlottak bűnösségére.

I. r. vádlott lopási és rongálási magatartása azonban nem bűnsegédi, hanem felbujtói alakzatban elkövetett, ugyanis ő találta ki az ültetvények létesítését, az ő érdeke volt az átépítés és az áramvételezés méretlen kialakítása, az ő rábíró magatartásának eredménye volt meghatározó.

I. r., II. r., III. r. és IV. r. vádlottak esetében a bűnszervezetben elkövetés is megállapítható, ugyanis e vádlottak tisztában voltak azzal, hogy az ültetvényen kannabiszt termelnek, ami büntetendő. Az ültetvény kialakítása, a növényi egyedek szaporítása, szüretelhető állapotba kerülése és szüretelés is egy hosszabb folyamat, ami különböző feladatot végző személyek folyamatos, összehangolt együttműködését igényli. A bűncselekmény elkövetésekor hatályos törvényi szabályozás szerint a bűnszervezetnek nem kell alá-főlérendeltségen alapulnia, elegendő az elkülönült munkamegosztás, ami itt megvalósult: **I. r.** vádlott kitalálta az ültetvények létrehozását, valamennyi társával rendszeres telefonkapcsolatban állt; **II. r. és III. r.** vádlottak a magyar és vietnámi személyek közötti kapcsolattartást biztosították, magyar nyelvű közreműködésük kellett a bérbeadókkal való megegyezéshez, a villanszerelőkkel való megbeszéléshez, a vásárlásokhoz stb.; **IV. r.** vádlott az ültetvények kivitelezésében, működésében segített az **I. r.** vádlottnak; míg **V. r., VI. r. és VII. r.** vádlottak kertészként tartoztak a szervezethez, akik abban a tudatban végezték a munkát, hogy ezért komoly jövedelemre tesznek szert. Valamennyi vádlott tudata átfogta, hogy egy nagy hasznot hozó, kábítószer termeszítő szervezet tagja, amit még az V-VI-VII. r. vádlottak számára is felismerhetővé tett az ültetvények állandó zárása, az hogy a külvilággal nem érintkezhetek, továbbá az ígért jövedelem nagysága és a szigorú óvatossági intézkedések. Az elsőfokú bíróság a szervezettséggel kapcsolatban ellentétes megállapításokat tett. Az ítélet 18. oldal harmadik

bevezetésében dr. E szakvéleménye alapján megállapította, hogy az ültetvény kialakítása és gondozása nagyon szakszerű volt, ami bizonyítja a tevékenység szervezettségét és azt, hogy a kertészek pontosan tudták, hogy mit gondolnak. Ezzel ellentétesen a 69. oldal első bevezetésében azt taglalja, hogy egyfajta szervezettség fennáll, de ez a kábítószerrel kapcsolatos bűncselekményekhez képest nem is kirívó és nem azonos azzal a rendkívül magas szinten összehangolt működéssel, ami a bünszervezeti elkövetést megalapozza. Az ügyészség álláspontja szerint azonban a kényes növények optimális fejlődése hosszú távú és szakszerű törődést igényelt, ha valami hiányzott, vagy nem működött, azt azonnal pótolni, javítani kellett, ez pedig csak a legmagasabb fokú szervezettséggel volt lehetséges. Így **I. r.**, **II. r.**, **III. r.** és **IV. r.** vádlottak magatartása az 1978. évi IV. törvény 137. § 8. pontja szerinti bünszervezetben elkövettként minősül.

A büntetés kiszabása során az elsőfokú bíróság az irányadó körülményeket felsorolta, de nem megfelelő súllyal értékelte, ezért az **I-II-III-IV. r.** vádlottak fegyházbüntetésének az 1978. évi IV. törvény 98. § (1) bevezetés figyelembe vételével történő súlyosítására és a feltételes szabadságra bocsátás kedvezményéből történő kizárásukra [1978. évi IV. törvény 47. § (4) bevezetés d) pont] tett indítványt. Ezen túl **IV. r.** vádlott esetében a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bíróság 1.B. számú ítéletével kiszabott 1 év felfüggesztett börtönbüntetés végrehajtását el kell rendelni az 1978. évi IV. törvény 91/A. § c) pont értelmében, mivel a magatartása próbaidő alatt elkövetett.

V. r., **N VI. r.** és **VII. r.** vádlottak vonatkozásában az elsőfokú bíróság tévedett, amikor a lopás büntette miatt emelt vád alól felmentette őket. Az ítélet 16-17. oldala a helyszíni szemle jegyzőkönyv alapján tartalmazza azokat az átalakításokat, amelyeket az áram mérés nélküli vételezéséhez végeztek. Az **V-VI-VII. r.** vádlottaknak is tudnia kellett erről annak ellenére, ha az átalakításban nem vettek részt és az ingatlanok eredeti állapotát nem ismerték, hiszen folyamatosan az ültetvényen tartózkodtak, gondoskodtak a növények gondozásáról, a megfelelő fény- és tápanyagigény biztosításáról, így tisztában voltak azzal, hogy a növények fejlődéséhez fokozott villanyáramigény szükséges és a megbontott mérőórákból azzal is, hogy az milyen módon jut el az épületekbe. Tekintettel arra, hogy **V. r.**, **VI. r.** és **VII. r.** vádlottak bűnösségének megállapítása csak eltérő tényállás útján lehetséges, melyre a másodfokú eljárásban nincs mód, a Be. 376. § (1) bevezetés alapján e három vádlott tekintetben az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását indítványozta.

A **II. r.** vádlott védője fellebbezése írásbeli indokolásában elsődlegesen **II. r.** vádlott felmentésére, másodlagosan az ítélet hatályon kívül helyezése és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítására, harmadlagosan eltérő minősítés okán a büntetés enyhítésére tett indítványt.

Álláspontja szerint az ítélet a Be. 351. § (2) bevezetés a)-b)-c) és d) pont szerint megalapozatlan. Kiemelte, hogy a törvényszék számos bizonyítékot iratellenesen és a jogszabályokkal ellentétesen értékelt, vagy nem vett mérlegelési körbe, illetve minden olyan bizonyítékot kirekesztett, melyek a védenccé ártatlanságát támasztották alá. Helytelenül rótták fel a vádlottnak, hogy csak az eljárás során később, akkor is írásban tett vallomást, arra pedig semmilyen adat nem merült fel, hogy a vallomást ne a vádlott írta volna.

Az elsőfokú bíróság iratellenesen állapította meg a tényállásban, hogy

- a **II. r.** vádlottnak kimutatható jövedelme nem volt, mivel családi vállalkozása megfelelően eltartotta
- az **I-II-III. r.** vádlott megegyezett abban, hogy megfelelő helyszínt keresnek ültetvények létrehozásához, közreműködnek a kibérlésben és a részfeladatok intézésében, mivel **II. r.** vádlott kizárólag az ingatlanok kibérlésében segédkezett,

nem tudott arról, hogy ott milyen tevékenységet fognak folytatni, nem szerzett be technikai eszközöket, a tőle lefoglalt számlák egy része nem az övé volt, a többi számlán szereplő eszközök pedig beépítésre kerültek a jelenleg is lakóhelyéül szolgáló Tölgyes úti ingatlanba, egyébként pedig a vezetékek minőségükben és mennyiségükben ipari felhasználásra nem voltak alkalmasok, e tekintetben szakértő bevonását is indítványozta

- a G út 0. szám alatti ingatlan bérleti díja 4300 euró/hó volt, mivel csak az egyik szerződésben volt ez az összeg, a másik szerződésben ennél jóval magasabb összeget tüntettek fel és a nyomozati iratok 4037., 4039. és 4041. oldalain található sms váltásokban is magasabb összeg szerepel, ám ezeket az okirati bizonyítékokat az elsőfokú bíróság nem vette figyelembe, ezáltal indokolási kötelezettségének sem tett eleget.

Kiemelte, hogy II. r. vádlottnak védekezése szerint mindkét ingatlan esetében az volt a haszna, hogy más árat mondott a bérlőnek és a bérbe adónak és a kettő közötti jelentős összeget a III. r. vádlottal egyenlő arányban megosztották. A G úti ingatlan esetében így 1100 eurót, a C úti ingatlan esetében 600.000.- forintot kerestek havonta. A C úti ingatlan bérleti szerződésében 850.000.- forintot jelöltek meg bérleti díjként, de valójában 1.450.000.- forintos szerződést kötöttek. E körben indítványt tett, hogy a másodfokú bíróság idézze meg tanúként Balogh Szilárd és B bérbeadókat és szembesítse azokkal az ellentmondásokkal, amik az okirati bizonyítékokban és az sms üzenetekben rejlenek, és nyilatkoztassa őket korábbi vallomásaik és e bizonyítékok közötti eltérés okairól. E körben kiemelte, hogy ezen indítványát az elsőfokú bíróság elutasította, de ítéletében ennek indokát nem adta.

A II. r. vádlott esetében korábban, a büntetés-végrehajtási intézetben és az IMEI-ben készült orvosi dokumentációk alapján orvosok és két szakértői páros (dr. B. Á. - dr. F. Z. és dr. Sz. Gy. - dr. B. Gy.) is kábítószer függőséget állapított meg, ezzel a diagnózissal évekig kezelték a vádlottat. A függőség tényét dr. P. Zs. kezelőorvos és a II. r. vádlott feleségének vallomása is alátámasztotta. Ezzel szemben az egyetlen bizonyíték dr. C és dr. H. Gy. szakértők véleménye, amely valamennyi egyéb bizonyítékkal szemben azt állapította meg, hogy a II. r. vádlott nem kábítószerfüggő. A védő kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság nem fogadta el a kezelőorvosnak, dr. P. Zs.-nak és a II. r. vádlott feleségének a vallomását, az IMEI által kiállított okirati bizonyítékokat és a vádlott kábítószer függőségét megállapító igazságügyi orvos-szakértői véleményeket. Felhívta a figyelmet arra is, hogy számtalan jogeset van azzal kapcsolatban, hogy az ellenőrző szakértő véleménye a szakkérdés vonatkozásában üggyöntő, az elsőfokú bíróság ezzel ellentétesen döntött, amikor dr. Sz. Gy. - dr. B. Gy. szakértők véleményét nem fogadta el és emiatt a cselekményt tévesen minősítette. Kiemelte e körben azt is, hogy a törvényszék iratellenesen állapította meg, hogy e szakértők az írásbeli véleményükkel ellentétes nyilatkozatot tettek, a 2015. májusi tárgyaláson ugyanis a tanúk vallomásai és az orvosi dokumentációk alapján változatlanul fenntartották a szakvéleményükben foglaltakat, miszerint II. r. vádlott kábítószerfüggő. E két szakértő ismételt idézésére és meghallgatására tett indítványt.

A bünszervezet vonatkozásában előadta, hogy mivel védenca nem tudott arról, hogy az ingatlanokban milyen tevékenységet folytatnak, nem is tudhatott arról, hogy ő bármilyen bünszervezet tagja, az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásával e tekintetben egyetértett. A lopás és rongálás elkövetését pedig kizárja, hogy II. r. vádlott nem járt az ingatlanokban, így sem a lopásban, sem a rongálásban nem lehet a bűnösségét megállapítani.

A Fővárosi Ítélőtábla mint másodfokú bíróság a Be. 531. § (5) bekezdése alapján tárgyalást tűzött ki. **VI. r. vádlott** a Fővárosi Törvényszék előtti elsőfokú eljárásban a 2015. augusztus 25. napján tartott tárgyaláson nem jelent már meg, ismeretlen helyre távozott, ezért vele **szemben 2015. szeptember 16. napján 29.B. sorszám alatt európai, míg 2015. október 20. napján 29.B.. sorszám alatt nemzetközi elfogatóparancsot bocsátottak ki, mivel ezek eredményre nem vezettek, a bíróság az eljárást vele szemben a Be. XXV. fejezet szerint a távollétében folytatta le és hirdetett ügydöntő határozatot 2017. február 14. napján. VI. r. vádlottat a kibocsátott európai elfogatóparancs alapján 2017. július 13. napján Belgiumban elfogták, átadására 2017. augusztus 08. napján került sor, majd 2017. augusztus 09. napjától őrizetben volt, a Fővárosi Ítélőtábla az aznap kelt Bf. számú végzésével - melyet a Kúria 2017. augusztus 29. napján kelt Bpkf.. sorszámú végzésével helybenhagyott - előzetes letartóztatását rendelte el a másodfokú eljárás befejezéséig, de legfeljebb a nem jogerősen kiszabott szabadságvesztés tartamáig. Tekintettel arra, hogy a vádlott felkutatására tett intézkedések a másodfokú eljárásban vezettek eredményre, a másodfokú bíróság az ügyben tárgyalást tűzött ki és VI. r. vádlott kihallgatását foganatosította, aki nem kívánt vallomást tenni és további bizonyítás felvételét sem indítványozta.**

A lefolytatott bizonyítást követően a másodfokú tárgyaláson az ügyész az írásbeli átiratában foglaltakat annyiban módosította, hogy

- **IV. r. vádlott** esetében a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bíróság 1.B. számú ítéletével kiszabott 1 év felfüggesztett börtönbüntetés végrehajtásának elrendelésére irányuló indítványát nem tartotta fenn, mivel a szabadságvesztés büntetés végrehajthatósága elévült.
- **VI. r. vádlott** esetében a határozat rendelkező része és az indokolás ellentétesen tartalmazza a kiutasítás időtartamát, az ügyész határozott idejű kiutasítás alkalmazására tett indítványt.

I. r. vádlott védője a bejelentett fellebbezést elsődlegesen felmentés, másodlagosan enyhítés érdekében tartotta fenn.

A felmentést célzó jogorvoslat indokaként előadta, hogy az elsőfokú bíróság ítélete megalapozatlan, mert a bíróság a megállapított tényekből további tényre helytelen következtetést vont le, így a védelem nem a bizonyítékok mérlegelését támadja, hanem relatív megalapozatlanság okán tesz indítványt az **I. r. vádlott** felmentésére. Az eljárás során **I. r. vádlott** tagadta a terhére rótt cselekmény elkövetését és több bizonyíték is több irányba mutat, így azokból nem feltétlenül lehet az **I. r. vádlott** bűnösségére következtetést vonni.

Az elsőfokú bíróság kiemelt jelentőséget tulajdonított dr. E szakvéleményének, annak ellenére, hogy a védelem hivatkozott arra, hogy a szakértői névjegyzékben nem szerepel. E szakértő nemcsak a növények feltaláláskori állapotáról és minőségéről nyilatkozott, hanem a korábbi szüreték kapcsán mennyiségi kérdésben is állást foglalt, ahogy véleményezte a két ültetvény egymáshoz köthetőségét is a fenológiai jellemzők alapján. A törvényszék dr. F eseti szakértő véleménye alapján foglalt állást a méretlen áramfogyasztás mennyiségére és annak kereskedelmi forgalmi értékére. Kiemelte az írásszakértői vélemények kapcsán, hogy a szakértő a lefoglalt vietnámi táblák, utasítások esetében csak valószínűsíteni tudta, hogy a G úti ingatlanban lefoglalt iraton **I. r. vádlott** kézírása található, melyre bűnösséget alapozni nem lehet.

A bérbeadó személyek vallomásai nem értékelhetők terhelő bizonyítékként annak ellenére, hogy fényképről azonosították **I. r. vádlottat**, hiszen **II. r.** és **III. r. vádlottak** vallomásukban nem vitatták, hogy találkoztak **I. r. vádlottal**. A bérbevétel kapcsán kiemelte, hogy **II. r. vádlott** vallomásában csak annyit állított, hogy az **I. r. vádlott** képviselőjében járt el, de sem a **II. r.**, sem a **III. r. vádlottak**

nem említik azt egyetlen alkalommal sem, hogy a telephelyeken illegális tevékenység folyt, sőt azt állították, hogy ők ilyenről nem tudtak. Így még ha a bérbevitelben szerepe is volt az I. r. vádlottnak, semmilyen bizonyíték nincs arra, hogy a kábítószer termesztésről tudomással bírt.

Az ELMŰ munkatársai (O. Zs. és H. Gy.), valamint M. V. villanyszerelő és M. K. vallomásaikban szintén nem utaltak az I. r. vádlottra, vele kapcsolatuk nem volt. A lehallgatási jegyzőkönyvek alapján annyi igazolt csak, hogy az I. r. vádlott több alkalommal beszélt a III. r. és IV. r. vádlottakkal, hiszen ismerte őket, de ez nem jelenti azt, hogy a kábítószer ültetvényhez kapcsolódó beszélgetést folytattak. Önmagában az a kijelentése az I. r. vádlottnak, hogy ezekre az anyagokra nem kívánt nyilatkozni, nem jelenti azt, hogy elismerte az abban foglaltakat, csupán élt a törvény adta jogával, miszerint nem köteles vallomást tenni. A telefonbeszélgetések többnyire kiragadott részeket tartalmaznak, sok esetben vietnámi, vagy vietnámi magyarral kevert nyelven, érthetetlen mondatokat tartalmazó kijelentésekkel. Ezekből egyértelmű következtetést levonni nem lehet egyik vádlott bűnösségére sem, hiszen egyetlen egyszer sem lehet kábítószer, ültetvény, drog, marihuána vagy egyéb egyértelmű kifejezést hallani, csak téves következtetés útján lehet például a rizs szót azonosítani a kábítószerrel, de erre egyértelmű bizonyíték nincs.

V. r. vádlott vallomása kapcsán a védő kiemelte, hogy az elsőfokú bíróság meggyőződhetett volna arról, hogy a Ca. nevű személy nem azonos az I. r. vádlottal, hiszen az V. r. vádlott az 57. sorszámú jegyzőkönyv 13-15. oldalán részletes nyilatkozatot tett a körben, hogy fordítási hiba miatt félreértés történt és a Ca. nevű személy nem azonos az I. r. vádlottal. Bár az elsőfokú bíróság e körben kihallgatta az ügy előadóját, M. K.-t, akinek vallomása alapján egyértelmű, hogy nem a tolmács fordított rosszul, hanem ő értette félre a részére elmondottakat, így az V. r. vádlott vallomása sem értékelhető terhelő bizonyítékként.

VI. r. vádlottal összefüggésben az elsőfokú bíróság ugyan megállapította, hogy beszélgetést folytatott I. r. vádlott az ültetvényen lévő telefonszámmal, ám az csak egy feltételezés, hogy a VI. r. vádlottal beszélt volna, a telefonhasználatok az ügyben nem kerültek megnyugtatóan felderítésre.

VII. r. vádlott nyilatkozatában szintén egy Ca. nevű személyről beszélt, de az I. r. vádlottal történő azonosítás ez esetben is helytelen következtetésből eredő.

N. T. H. könyvelő vallomása sem terhelő bizonyíték védencére. A könyvelő korábban kapcsolatban állt az I. r. vádlottal, könyvelt a S.-B. Kft.-nek, illetve székhelyszolgáltatást nyújtott volna. Azért azonosította I. r. vádlottat, mert a családja által üzemeltetett Sk. Kft.-ből ismerte őt és csak véletlen időbeli egybeesés, hogy az I. r. vádlott a S.-B. Kft. ügyvezetőjével egyszerre ment a könyvelő irodába. A könyvelő szerint is lehetséges, hogy a két ügyfele véletlenül találkozott az irodájában, a román férfit azért kötötte össze az I. r. vádlottal, mert a román férfihez is a Sk Kft. telefonszámát adták meg.

A lefoglalt számlákkal kapcsolatban kiemelte, hogy azok csak akkor jelentenek közvetett bizonyítékot I. r. vádlott bűnösségére, ha az elsőfokú bíróság koncepciójában értelmezzük azokat, hiszen a Bauhaus számlákon lévő mezőgazdasági termékek esetén semmi meglepő nincs abban, hogy az élelmiszer kereskedéssel foglalkozó I. r. vádlott tápoldatot, dugványketrecet, vagy tenyészföldet vásárol. Ezekkel ugyanis nem csak marihuánát termesztet, hanem például szóját vagy más olyan növényt, amit árul.

A lopás és a rongálás esetében semmilyen bizonyíték nem áll rendelkezésre, e körben szintén következtetés útján jut el az elsőfokú bíróság arra, hogy a védenca bűnsegédként vett részt ezen bűncselekmények elkövetésében.

A főügyészség átiratára reagálva kiemelte, hogy a kereskedés elkövetési magatartást kizárólag a mennyiségi mutatók alapján nem lehet megállapítani és egyetértett az elsőfokú bírósággal abban is, hogy a bűnszervezet fennállásához szükséges struktúra, piramisszerű felépítés hiányzik.

Elsődleges indítványa I. r. vádlott felmentésére irányult, mert a Be. 351. § (2) bekezdés d) ont alapján a bűnösség helytelen következtetéseken alapul. Másodlagosan - a bűnösség megállapítása esetén - az elbíráláskori jogszabály alkalmazását, az I. r. vádlott magatartásának a 2012. évi C. törvény 178. § (2) bekezdés b) pont szerinti minősítését, a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségének kétharmad rész kitöltése utáni megállapítását, a jelentős időmúlásra, három kiskorú gyermeke családi állapotára és rendezett családi hátterére figyelemmel a fegyházbüntetés enyhítését és a kiutasítás mellőzését indítványozta. Kiemelte, hogy a 2012. évi C. törvény 59. § (4) bekezdés alapján védencc nem utasítható ki, hiszen több mint 10 éve Magyarországon tartózkodik, illetve a családi élet tiszteletben tartásához való joga is sérülne, hiszen felesége és három kiskorú gyermeke Magyarországon él, legális tartózkodási engedéllyel. Itt élnek továbbá testvérei és annak családtagjai, akik közül többen már magyar állampolgárok, családja megfelelő egzisztenciával is rendelkezik.

II. r. vádlott védője az írásban előterjesztett fellebbezés indokolásában foglaltakat fenntartotta. Azt annyiban egészítette ki, hogy az elsőfokú ítélet 46. oldalán a bíróság a II. r. vádlottra terhelő bizonyítékként hivatkozik a telefonlehallgatások anyagára, ellenben a beszélgetések semmi perdöntő bizonyítékot, egyetlen terhelő adatot sem tartalmaznak. Ugyanezen oldalon az elsőfokú bíróság kiemeli a híváselemzést, ám már az sem igaz, hogy a II. r. vádlott 10 SIM kártyát használt. A lefoglalt kártyák egy része a család használatában volt, egy része felbontatlan állapotban került lefoglalásra, a II. r. vádlott összesen 2 SIM kártyát használt. A cellapozíciók sem alapozzák meg védencc bűnösségét, ugyanis azok nem bizonyítják, hogy az ültetvényeken járt volna. A II. r. vádlott Csepelen lakik, sokszor meglátogatta a Tökölön élő III. r. vádlottat és odajárt horgászni, ezért jelentkezett fel a szigetszentmiklósi adótoronyra. Az ítélet 46. oldal utolsó bekezdésében említett SMS üzenettel kapcsolatosan, melyben a szüretelésről esik szó, a II. r. vádlott egyértelmű nyilatkozatot tett, miszerint a SIM kártya nem az övé volt. A II. r. vádlott védekezését - hogy a piacról ismerte az I. r. vádlottat, aki egy varrodához keresett üzlethelyiséget, ehhez nyújtott segítséget és a két szerződésben rögzített bérleti díj különbsége volt a nyereség - semmi nem cáfolta, ellenben, az írásbeli fellebbezésben hivatkozott sms üzenetek és a bérleti szerződések ezt támasztották alá. Mindezek alapján elsődleges indítványa a vádlott felmentésére irányult. Az ítélet hatályon kívül helyezésére és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítására tett indítványát - az írásban kifejtettekhez képest - annyiban egészítette ki, hogy a vádlottak cselekménye összefügg és az ügyészség az V-VI-VII. r. vádlottak esetében hatályon kívül helyezést kér, ha a másodfokú bíróság ezzel egyetért, nem lehet más döntést hozni a többi vádlottra sem. Harmadlagos indítványként fenntartotta a cselekmény eltérő minősítését célzó fellebbezését, a kábítószer függőség megállapítására és enyhébb büntetés kiszabására tett indítványt azzal, hogy a másodfokú bíróság az 1978. évi IV. törvényt alkalmazza.

III. r. vádlott védője a másodfokú nyilvános ülésen előadott perbeszédében az eredetileg elsődlegesen felmentés, másodlagosan enyhítés érdekében bejelentett fellebbezését módosított tartalommal, az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezése és az első fokon eljáró bíróság új eljárásra utasítása érdekében tartotta fenn. Álláspontja szerint az ítélet felülbírálatra alkalmatlan. A törvényszék ügyfelderítési kötelezettségének nem tett eleget, megállapításai részben iratellenesek, hiányosak, de indokolási kötelezettségét sem teljesítette maradéktalanul. Érvelése esetenként önmagával is ellentétben áll, egyes tényadatokat értékel, miközben másokat indokolás nélkül figyelmen kívül hagy. Ítélete 11. oldalán iratellenesen állapítja meg, hogy G 0. szám alatti ingatlan bérleti díja 4300,- EUR volt, amit II-III. r. vádlottak vallomása, az azt alátámasztó SMS üzenetek és

a rendelkezésre álló bérleti szerződések egyaránt cáfolnak. Tény, hogy ezzel ellentétes adatok is rendelkezésre álltak, az ellentmondások feloldására azonban nem került sor. Tekintettel arra, hogy a II. r. és III. r. vádlottaknak ez érdemi védekezése volt, a tényállás tisztázása e tekintetben a kábítószer birtoklás vádjá mellett sem maradhatott volna el. Az ítélet 12. oldalának első bekezdésében iratellenesen rögzíti azt is, hogy a technikai problémák elhárításához szükséges berendezéseket egy-egy alkalommal II. r. vádlott szerezte be. A II. r. vádlott következetesen állította, hogy az ezen megállapítás alapját képező számlák valójában nem tőle kerültek lefoglalásra, ami a lefoglalási jegyzőkönyvek alapján egyértelműen megállapítható. A bűnjelek azonban összekeveredtek. A nyomozási iratok 651. oldalán található rendőri jelentés adott áru beszerzőjeként II. r. vádlottat nevezi meg, annak ellenére, hogy a néhány oldallal később lefűzött kamerafelvételek alapján kétséget kizáróan megállapítható, hogy adott helyen és időben III. r. vádlott vásárolt. Iratellenes a törvényszék azon hivatkozása is, miszerint a kertészek az épületbe bezárásra kerültek. Hívásforgalmi adatok igazolják védenca azon előadását, hogy egy alkalommal az ingatlan területére történő bejutását a kertészek biztosították, oda ők engedték be, bezárva tehát nem lehettek. Az ingatlanok bérbeadóinak vallomásaival ellentétes az is, hogy az egyik ingatlan kapcsán a II. r. vádlott, míg a másik esetében a III. r. vádlott volt a kapcsolattartó. Ezeken túlmenően a tényállás hiányos, a Cs úti ingatlan esetében nem rögzíti a bérleti díj összegét, noha az ítélet 23. oldalán rögzített indokolása szerint e tekintetben a bérbeadó előadását elfogadta. A cselekmények jogi minősítése kapcsán igen részletesen megindokolta, hogy miért az elkövetéskor hatályos büntető törvényt tartotta irányadónak, a kábítószer birtoklással azonban közel azonos tárgyi súlyú lopás esetében a lopási értékre sem utal, ahogyan a súlyosabb rongálás büntette kapcsán sem állapítható meg, hogy a kárt miért éppen a rögzített összeghatárok között határozta meg. A bűnszervezet kapcsán kifejtettek helytállóak. A kábítószerrel kapcsolatos bűncselekmény esetében a tényállásból nem derül ki, hogy a II. r. és III. r. vádlottak pontosan milyen tevékenységet is végeztek. Utal arra, hogy I. r., II. r. és III. r. vádlottak megállapodtak egymással, de nem ad választ arra, hogy erre megfelelő nyelvismeret hiányában vajon milyen nyelven kerülhetett sor. VI. r. vádlott III. r. vádlottat terhelő vallomásával szemben érdemi védekezést terjesztett elő, melynek cáfolatára nem került sor. Bűnössége a többféle következtetés levonására is lehetőséget adó lehallgatási anyag alapján sem egyértelmű. Azon körülményeket, melyeket a felvételek igazolnak - I. r. és III. r. vádlott kapcsolatban álltak egymással, III. r. járt a telephelyeknél - III. r. vádlott maga sem vitatta. Arra azonban a felvételek sem tartalmazznak adatot, hogy a kábítószer termesztés tényéről tudomással bírt. Az ipari tevékenységhez nyilvánvalóan nem a vádlott által beszerzett háztartási ventilátorokra van szükség, de a bűnösségét nem igazolhatja az általa beszerzett kanál, tányér vagy cigaretta sem. Vitatta a lopás elkövetési értékét is, melynek alátámasztására sem az azzal kapcsolatos rendőri jelentés, sem pedig E, sem F szakértői véleménye nem alkalmas. Az elkövetési érték megállapítása ugyanis nem állt másból, mint a vélelmezett fogyasztási mennyiség és a villamos energia egységárának összeszorzásából. A vélelmezett mennyiség esetében azonban abból indult ki, hogy az ültetvények a bérbevétel időpontjától teljes kapacitással üzemeltek, mely a kialakítás időigényére figyelemmel nem lehetséges. Az elsőfokú bíróság indokolása szerint ezt a szakértő által véleményezett 2-3 szüret is megerősíti, a szüretek tényét azonban indokolása más részében a vádlottak terhére a törvényszék sem róta. Érvelése a bűnsegédi elkövetői alakzat kapcsán is téves, nem ad választ arra, hogy a II-III. r. vádlottak tudatának a méretlen áramvételezés tényét miért kellett átfognia, ha azt az ELMÜ ellenőrzést végző munkatársai maguk nem észlelték. Nem zárható ki az sem, hogy a bérbeadó a méretlen vezetékét már a bérbeadás előtt kialakította. A rongálás vétsége esetében a minősítés a tényállással összhangban áll, azonban az indokolásban ezzel ellentétesen nagyobb elkövetési értékre történik utalás. A rongálás esetében a kár a törvényi

tényállás része. A tulajdonos Balogh Szilárd ugyanakkor maga jelentette ki, hogy a G úti ingatlan kapcsán kárt nem szenvedett, azt ugyanis a szerződésben írtaknak megfelelően a kaució fedezte. Kár hiányában a cselekmény csak szerződésszegésként értékelhető. A Cs úti ingatlan esetében a bérbeadó B, ellentmondásos nyilatkozatokat tett, melyeket részben a törvényszék is elvetett. Nem vitás az sem, hogy a rongálási kár a helyszín megváltozása folytán utólag már pontosan nem megállapítható. Ez esetben azonban a bíróságnak a G úti ingatlannal kapcsolatos rongálási kár meghatározásához hasonlóan, úgy kellett volna eljárnia, hogy az ellentmondásos adatok közül a vádlottak számára legkedvezőbb adatot fogadja el, ez pedig D-nek a nyomozási iratok 4467. oldalán található nyilatkozatában megjelölt 1 millió forintos összeg, amit a kaució összege ez esetben is fedezett. Mindezek alapján az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítására tett indítványt azzal, hogy ennek elkerülése álláspontja szerint csak az elsőfokú ítélet megváltoztatása és a II-III. r. vádlottak felmentése esetén lehetséges. A Fellebbviteli Főügyészség indítványát a felfüggesztett szabadságvesztés büntetés végrehajthatóságának elévülése tárgyában osztotta.

IV. r. vádlott védője kiemelte, hogy a IV. r. vádlottal szemben volt a legkevesebb közvetett bizonyíték. a személyi körülményei sokkal rosszabbak, mint az I. r. vádlotté, hiszen jó pár éve él Magyarországon, nem mindig legálisan tartózkodott az országban és ő töltötte a legtöbb időt előzetes letartóztatásban. A IV. r. vádlottra nincs egyértelmű terhelő bizonyíték, a vallomásokban nincs rá vonatkozó rész, csak annyi állapítható meg, hogy **I. r. és IV. r. vádlott ismerik egymást.** Az írásszakértői vélemény alapján annyit lehet bizonyítani, hogy leírt valamit, de azt nem, hogy foglalkozott is az ültetvényekkel. Az azonosított ujjlenyomatokkal kapcsolatban kiemelte, hogy csak olyan tárgyakon találták meg azokat amelyek mozgathatóak, például nejlonzacskón, melyet bárki megfoghatott a piacon, így nincs semmi bizonyíték arra, hogy az ujjlenyomata hogyan került oda, és arra sem, hogy ő járt volna az ültetvények bármelyikén. Mindezek alapján indítványa arra irányult, hogy a másodfokú bíróság

IV. r. vádlottat mentse fel az ellene emelt vádak alól, amennyiben erre nem lát okot, az elsőfokú ítélet helybenhagyását indítványozta.

V. r. vádlott védője perbeszédében arra hívta fel a figyelmet, hogy védence bűnösségét tévedésre hivatkozva vitatta azzal, hogy tudomása szerint gyógynövények termesztésében vett részt. Ezen védekezést a törvényszék mérlegelési jogkörében eljárva elvetette, így fellebbezését enyhítés érdekében tartja fenn. Ezzel kapcsolatban kiemelte, hogy V. r. vádlott 5 év 6 hónapi fegyházbüntetést kapott, miközben a házban mindösszesen 2 hónapot tartózkodott, 5 év 18 napot előzetes letartóztatásban, majd házi őrizetben töltött köszönhetően annak, hogy a bíróságok a kényszerintézkedéseket külföldiek esetében továbbra is egyfajta idegenrendészeti intézkedésként kezelik. Védence előzetes letartóztatásának megszüntetésére is csak azért kerülhetett sor, mert annak további fenntartására esetében a törvény lehetőséget már nem adott. Felhívta a figyelmet arra, hogy az V. r. vádlott embercsempészek útján került Magyarországra, hazájába nem szeretne visszatérni, az ott tartózkodás számára nem biztonságos. A büntetése a cselekményben játszott szerepére és a fenti körülményekre figyelemmel eltúlzott, az ügyészség középértékre hivatkozó érvelése nem alapos. Az első fokon eljáró bíróság a büntetés kiszabását nagyjából helyesen meg is indokolta. Az enyhítő körülmények azonban az V. r. vádlott büntetlen előéletére és a jelentős időmúlásra továbbá a ténybeli beismerő vallomására hivatkozásokkal kiegészítendőek. A lopással

kapcsolatos felmentő rendelkezést támadó ügyészi fellebbezés kapcsán előadta, hogy a fellebbviteli főügyészség érvelésével szemben a tevékenység látható jeleiből, a rendkívüli rongálásból a méretlen áramvételezés tényének tudatára - mivel az V. r. vádlott egy más kialakított és működő ültetvényre került - megalapozott következtetés nem vonható. Mindezek alapján a büntetés enyhítését tartotta indokoltnak. A rongálásról a bíróságnak nem kellett volna rendelkeznie, ugyanis a vádirat nem róta fel a rongálás elkövetését az V. r. vádlottnak.

VI. r. vádlott védője védőbeszédében a tényállást védence vonatkozásában felderítettnek és megalapozottnak tartotta. A VI. r. vádlottat a nyomozó hatóság az ültetvényen tettenérte, ott nem vitatottan mintegy 1 hónapon keresztül kertészkedéssel foglalkozott. E körülmények a törvényszék bűnösségre vont következtetését megalapozzák. A lopással kapcsolatos felmentő rendelkezést támadó ügyészi indítvány kapcsán arra hívta fel a figyelmet, hogy a vádhatóság e körben az első fokon eljáró bíróság bizonyítékértékelő tevékenységét támadja, mely a tényállás megalapozott voltára figyelemmel - a felülmérlegelés tilalma folytán - a másodfokú eljárásban eredményre nem vezethet. Védencének a jogosulatlan áramvételezés tényével a körülmények alapján nem kellett tisztában lennie. A kiszabott büntetés ugyanakkor eltúlzott, a törvényszék a belső arányosság követelményét figyelmen kívül hagyta, amikor a kertészek büntetését a szervező személyekéhez közelítő mértékben határozta meg. A kiutasítás kapcsán arra hívta fel a figyelmet, hogy míg a rendelkező rész a VI. r. vádlott végleges hatályú kiutasítását rögzíti, az indokolás már határozott tartamú kiutasításra utal. A törvényszék nem adta indokát annak sem, hogy a mellékbüntetés alkalmazását mi indokolta. Annak azonban a VI. r. és I. r. vádlott közötti kapcsolat jellegére és arra figyelemmel, hogy a cselekmény a közbiztonságot közvetlenül nem veszélyeztette, nem lehet helye. A mellékbüntetés alkalmazása kapcsán nem került sor a VI. r. vádlott családi körülményeinek vizsgálatára sem annak ellenére, hogy a házi őrizetnek elrendelése kapcsán az azzal kapcsolatos okirati bizonyítékok benyújtásra kerültek. VI. r. vádlottat családi kapcsolati Magyarországhoz kötik, vietnámi kapcsolatokkal már egyáltalán nem rendelkezik. A fellebbviteli főügyészség indítványa alapján nem egyértelmű az sem, hogy van-e a terhelt terhére bejelentett ügyészi fellebbezés. Arra ugyanis a középértékhez közeli büntetés kiszabásának indokoltságán túl további utalás nincs. Nem osztotta a fellebbviteli főügyészségnek az elbíráláskor hatályos büntető törvény alkalmazására irányuló indítványát sem figyelemmel arra, hogy a kábítószer birtoklás büntetési tételét a vádlottak terhére rótt mennyiség esetében az elbíráláskori törvény 10 évről 15 évre emelte, mely a feltételes szabadságra vonatkozó kedvezőbb rendelkezések alkalmazása esetén súlyosabb büntetés kiszabásához vezetne. Mindezek alapján a büntetés enyhítését és a kiutasítás mellékbüntetés mellőzését indítványozta.

VII. r. vádlott védője perbeszédében kiemelte, hogy az ítéleti tényállás több olyan tényt is tartalmaz, melyet az elsőfokú bíróság mérlegeléssel állapított meg, ezek a másodfokú eljárásban eredménnyel nem támadhatók. Hibásnak tartotta ugyanakkor a törvényszék bizonyítékértékelő tevékenységét védence azon védekezésének elvetése kapcsán, miszerint az ültetvényre elfogását megelőzően csupán a cipőjéért és órájáért ment vissza. E tárgyak hiánya ugyanis a terhelti előadást nem cáfolja. Egyebekben a törvényszék mérlegelő tevékenysége elfogadható, azonban annak eredményként eltérő tényállás megállapítására is sor kerülhetett volna. Egyetértett az elkövetéskor hatályos büntető törvény alkalmazásával, azonban álláspontja szerint a termesztés bűnszegédi elkövetői alakzata állapítható meg a védence vonatkozásában, ezért a minősítés körében az ítélet megváltoztatására tett indítványt. Felhívta a figyelmet ugyanakkor arra, hogy a kiutasítás mellékbüntetés alkalmazása védence körülményeire figyelemmel valójában a szabadságvesztésnél

is súlyosabb joghátrányt jelent. Az ugyanis a családi élet tiszteletben tartásához való jogának sérelmével jár, miközben magatartása a közbiztonságot sem veszélyezteti. A lopás esetében arra hívta fel a figyelmet, hogy védence az elektromos áram jogosulatlan vételezéséről pár napos ott tartózkodása során nem szerezhette tudomást. Mindezek alapján a büntetés enyhítésére és a kiutasítás mellékbüntetés mellőzésére tett indítványt.

I. r. vádlott az utolsó szó jogán előadta, hogy az ügyben áldozatnak érzi magát. A barátjának - ha éppen nem tartózkodott az országban - segített, ilyen súlyos következményekkel nem számolt. A két ültetvényen soha nem járt, az ott folyó tevékenységről tudomással nem bírt. Soha nem beszélt VI. r. vádlottal, embereket az ültetvényekre nem vitt, a tevékenységet nem irányította. Kiemelte továbbá, hogy 20 éve él Magyarországon, az eljárás megindulása előtt rendes munkával rendelkezett, egész családja itt él. Három gyermekről gondoskodik, egyikük állandó gondozásra szorul. Mindezekre figyelemmel méltányos büntetés kiszabását és a kiutasítás mellőzését kérte annak érdekében, hogy a hosszú ideje tartó előzetes letartóztatást követően visszatérhessen a családjához.

II. r. vádlott elmondta, hogy feleségével a kapcsolata megromlott. A hosszú ideig tartó házi őrizet a családot jelentősen megterhelte, felesége asztmás, a vállalkozást egyedül vezeti. A terhére rótt bűncselekményt nem követte el. Nem vitatta, hogy a bérleti díjjal csalt, de ezen túlmenően a cselekményben nem vett részt. Gyermeké betegsége miatt speciális gondozást igényel. A cselekmény idején rendesen dolgozott vállalkozásában, nem volt rá szüksége, hogy ilyen cselekményben vegyen részt. Büntetlen előéletű, olyan bűnökért áll eljárás alatt, melyeket nem követett el. B állítása szerint az épületet eladásra is kínálta, ez másfél hónap után életszerűtlen. A szembesítésen is elmondta, hogy már előtte is jártak ott ázsiaiak, akik megnézték a ingatlant. Furcsállotta azt is, hogy a bérbeadó a szembesítésre egy neves, kábítószeres ügyekben jártas ügyvéddel érkezett.

III. r. vádlott kiemelte, hogy olyan nagyon a bérleti díjakkal sem csaltak, hiszen I. r. vádlott tudott róla, hogy bérbeadótól jutalékot kérnek, ez őt nem érdekelt. Kérte, hogy a másodfokú bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékokat teljes körűen mérlegelje és álláspontját azok maradéktalan figyelembe vételével alakítsa ki. A cselekményben magát bűnösnek nem érezte, bűnszervezet tagja nem volt.

IV. r. vádlott ügyvédjéhez csatlakozva előadta, hogy értetlenül áll elítélése előtt. Az ügyben szereplő személyek közül kizárólag I. r. vádlottat ismeri, a hívásforgalmi adatok és ujjnyomatai miatt 6 évet töltött börtönben és bár kérte, hogy engedjék haza, kérését elutasították. Végleges kiutasítására tett indítványt annak érdekében, hogy Magyarországot mielőbb elhagyhassa.

VI. r. vádlott bocsánatot kért mindenkitől az okozott problémák miatt. Felhívta a figyelmet arra, hogy 10 éve él Magyarországon, szülei meghaltak, testvére is az országban él, csakúgy, mint a gyermekei, akik az egészségügyben dolgoznak. Maga is itt szeretne élni.

VII. r. vádlott kiemelte, hogy a törvénysértés következményeit mindenkinek el kell fogadnia. Maga csak egy napot töltött az ültetvényen, látta, hogy ott milyen tevékenység zajlik, de semmilyen munkát nem végzett. Magyarországon él családjával és feleségével együtt, ezért az országban szeretne maradni.

A bejelentett fellebbezések az alábbi eredményre vezettek.

Az ellentétes irányú fellebbezések alapján a másodfokú bíróság a Fővárosi Törvényszék 2017. február 14. napján kihirdetett 29.B. számú ítéletét a Be. 348. § (1) bekezdés alapján az azt megelőző bírósági eljárással együtt valamennyi vádlott vonatkozásában felülbírált.

Ennek során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a perrendi szabályokat - ideértve a Be. XXVIII/A. Fejezetében rögzített, a kiemelt jelentőségű ügyekre, továbbá az ismeretlen helyen tartózkodó terhelttel szemben történő eljárásra vonatkozó speciális rendelkezéseket is - alapvetően betartotta. A Be. 373. § (1) bekezdés I-II és IV. pontjaiban rögzített abszolút, valamint az eljárás lefolytatására, az ügy érdemére lényeges kihatással járó egyéb eljárási szabálysértést nem észlelt, ilyenre a felek sem hivatkoztak. Az anyanyelv használatának az Emberi Jogok Európai Egyezményében és a Be. 9. § (1) bekezdésében rögzített jogát a vádlottak részére maradéktalanul biztosította. Alapvetően eleget tett a tárgyalás folytonosságával kapcsolatos, a Be. 287. §-ában írt eljárási rendelkezéseknek is. A tanács összetételében bekövetkezett változás okán a tárgyalást 2015. május 13. napján tartott határnapon a Be. 287. § (3) bekezdésében írtakkal összhangban a Be. 287. § (4) bekezdése szerint megismételte. Relatív eljárási szabálysértés valósult meg ugyanakkor, amikor a Be. 322. § (1) bekezdésében rögzítettekkel szemben a határozat meghozatalára és kihirdetésére a 15 napos határidőn túl, a 2017. január 23. napján történt tárgyalást követően csak 2017. február 14. napján került sor, ennek azonban az ügy érdemére kihatása nem volt. A fennmaradó eljárási szabálysértéseket a törvényszék maga korrigálta, amikor a 2016. május 20. napján tartott tárgyaláson a 2016. február 25. napján a távollévő VI. r. vádlott szabályszerű idézésének hiányában megtartott tárgyalást - a VI. r. vádlott immár szabályszerű idézése mellett megismételte, illetve amikor a 2016. szeptember 16-i tárgyaláson a 2016. június 23. napján a II. r. vádlott utólag igazolt távolléte mellett felvett bizonyítást megismételte.

Nem sérültek a bizonyítás törvényességével kapcsolatos eljárási szabályok sem. A vádlottak, a tolmácsok és a tanúk figyelmeztetése törvényes volt, dr. M. G. igazságügyi írásszakértő 2015. május 15. napján történt tárgyalási meghallgatása kezdetén szükséges figyelmeztetés elmaradását még a meghallgatás során észlelte és pótolta, így a bizonyíték kirekesztését eredményező eljárási szabálysértés ez esetben sem valósult meg. A marihuána termesztés, mint szakterület specialitása folytán nem kifogásolható, a szakértői névjegyzékben nem szereplő, de a területen kellő jártassággal rendelkező dr. E-nek a Be. 102. § (1) bekezdése alapján eseti szakértőként történt bevonása sem. Tévedett ugyanakkor a törvényszék, amikor dr. F személyében a méretlenül vételezett áram forgalmi értékének megállapítására a 2016. május 03. napján kelt végzésében szaktanácsadóként rendelte ki, erre ugyanis az eljárás tárgyalási szakaszában már nincs törvényi lehetőség. A III. r. vádlott védője alappal hivatkozott arra is, hogy a dr. E által meghatározott energiaigény és a villamos energia árának ismeretében az elkövetési érték meghatározása nem különleges szaktudást igénylő szakértői tevékenység, hanem egyszerű matematikai művelet, így az ítéletábra álláspontja szerint dr. F szakvéleménye szakértői véleményként nem, csupán okirati bizonyítékként értékelhető.

Az elsőfokú bíróság ügyfelderítési kötelezettségének eleget tett. A Be. 75. § (1) bekezdésében írtak szem előtt tartásával az ügy érdemi elbírálásához a szükséges és lehetséges bizonyítást lefolytatta, a

releváns bizonyítékokat maradéktalanul beszerezte. Részletes bizonyítást folytatott a vád tárgyává tett elkövetési magatartások mindegyikére, így

- a természetére (bérbeadók tanúkenti kihallgatása, lehallgatott telefonbeszélgetések lejátszása, helyszíni videó megtekintése, építkezésen dolgozók a számlákkal kapcsolatban, dr. E szakértő kihallgatása),
- a lopásra (az ELMŰ dolgozóinak kihallgatásával, kapcsolódó vizsgálat iratainak beszerzésével, az ültetvényen dolgozó villanyszerelők kihallgatásával),
- a rongálásra (bérbeadók kihallgatása, helyszíni szemle videó lejátszása, becsatolt javítási számlák értékelése),
- a kábítószerfüggőségre (szakértők egymás jelenlétében meghallgatása, ISZKI kirendelése, okiratok beszerzése, tanúkihallgatás, II-III. r. vádlottat érintően).

Ezen túlmenően mindazon iratokat és bizonyítékokat a szükséges körben a tárgyalás anyagává tette, amelyet felhasznált a tényállás megállapításakor.

A másodfokú eljárásban előterjesztett bizonyítási indítványok (a II. r. vádlottól lefoglalt tőle lefoglalt számlákon szereplő tételek ellenőrzése szakértő bevonásával, dr. Sz. Gy. - dr. B. Gy. szakértők ismételt meghallgatása, a két bérbeadó tanúkenti visszaidézése) nem foghattak helyet, ugyanis a Be. 353. § (1) bekezdés értelmében a másodfokú bírósági eljárásban bizonyításnak akkor van helye, ha az elsőfokú bíróság a tényállást nem derítette fel, vagy az hiányos, továbbá, ha a bizonyítás az elsőfokú bírósági eljárásban megvalósult szabálysértés orvoslását eredményezi. A tényállás - a fentebb kifejtettek szerint - nem felderítetlen és az elsőfokú eljárásban olyan szabálysértés sem történt, melynek orvoslása lenne szükséges bizonyítás felvételével vagy megismétlésével. A tényállás hiányossága ugyan megállapítható, de e részbeni megalapozatlanság az iratok tartalma alapján kiküszöbölhető.

A vádlottak személyi körülményei körében rögzített megállapítások kis mértékben hiányosak, illetve a másodfokú nyilvános ülésen tett, az eljárás egyéb adataival nem cáfolható terhelti nyilatkozatok, továbbá a rendelkezésre álló és a terheltek által bemutatott idegenrendészeti és egyéb okiratok alapján kiegészítésre és pontosításra szorulnak annyiban, hogy:

I. r. vádlott három kiskorú gyermek eltartásáról gondoskodik, egy gyermeke értelmi fogyatékos. 1998. december óta él Magyarországon, korábban textil kereskedőként dolgozott, 2007-től élelmiszer kereskedő volt, ebből származó havi jövedelme 300.000.- forint. Tartózkodási engedéllyel rendelkezett, ennek meghosszabbítása előzetes letartóztatása miatt folyamatban van. Vietnámi állampolgárságú felesége 2004. óta él Magyarországon, gyermekei Magyarországon születtek, mindannyian tartózkodási engedéllyel rendelkeznek. Felesége bolti kisegítőként dolgozik az M. Kft. alkalmazásában, havi jövedelme 246.250.- forint. Testvérei és azok családja is Magyarországon élnek.

II. r. vádlott havi 130.000.- forint jövedelemmel rendelkezik. A Budapest XXI. kerület H 2. szám alatti ingatlanon tulajdoni hányaddal nem rendelkezik, az ingatlanon haszonélvezeti joga van.

III. r. vádlott családi állapota nős, egy kiskorú unokája eltartásáról gondoskodik. Az Euro Global Buisness Kft. ügyvezetőjeként és tulajdonosaként gyermekruha kereskedelemmel foglalkozott, havi jövedelme 600.000-900.000.- forint volt.

IV. r. vádlott elvált családi állapotú. 15-16 éve él Magyarországon ideiglenes tartózkodási engedéllyel. Alkalmazottként dolgozik, havi 100.000.- forint jövedelemmel rendelkezik.

VI. r. vádlott élettársi kapcsolatban nem él, a testvérével és gyermekeivel tartózkodik Magyarországon. Szakképesítést nem szerzett. Előzetes letartóztatásának elrendelése előtt kereskedőként dolgozott piacon, naponta 4-5.000.- forint jövedelemmel rendelkezett.

VII. r. vádlott nőtlen családi állapotú, 2004. óta él Magyarországon, tartózkodási engedéllyel rendelkezik. 2006. óta élettársi kapcsolatban él P. E. magyar állampolgárral, házasságkötésük tervezett időpontja 2018. február 3. napja. Kiskorú gyermek eltartásáról nem gondoskodik. Jelenleg alkalmi munkából él, havi jövedelme kb. 250.000-280.000 forint.

A megállapított tényállás jórészt mentes a Be. 351. § (2) bekezdésében foglalt megalapozatlansági okoktól, azonban kis mértékben hiányos, esetenként téves ténybeli következtetésen alapuló, a rongálási kár tekintetében az elsőfokú bíróság által elfogadott tanúvallomások tartalmával ellentétes, így az ítélet a Be. 351. § (2) bekezdés b) pontjának II. fordulatában, a Be. 351. § (2) bekezdés c) pontjában, valamint a Be. 351. § (2) bekezdés d) pontjában írt okokból megalapozatlan. Miután azonban e hibák és hiányosságok az iratok tartalma, illetve ténybeli következtetés alapján maradéktalanul kiküszöbölhetők, a megalapozatlanság a Be. 352. § (1) bekezdés a) pontja alapján a másodfokú eljárásban is orvosolható volt az alábbiak szerint:

Az ítélet tábla az ítélet történeti tényállásának 1. pontjából

- a 12. oldal első bekezdés utolsó mondatának utolsó mondatrészét - mint téves ténybeli következtetésen alapulót - kirekeszti.
- a 13. oldal első bekezdés utolsó mondatának utolsó mondatrészét - mint az elsőfokú bíróság által is kétséget kizáróan meg nem állapított tény - a tényállásból mellőzi.
- a 12. oldal utolsó bekezdésének 3. mondatát követően a tényállást a Szigetszentmiklós Cs út 24. szám alatti ingatlanra vonatkozó, a felek által is aláírt bérleti szerződés alapján (nyom.ir.4445.o) azzal egészíti ki, hogy: „A Szigetszentmiklós Cs út 24. szám alatti ingatlan szerződés szerinti bérleti díja 850.000.- forint+áfa volt.”

A történeti tényállás 2. pontját

- a 14. oldal alulról a harmadik bekezdésben a G úti ingatlan esetében megállapított rongálási kár legkisebb összegét B. Sz. tanú elsőfokú bíróság által is elfogadott tanúvallomása (ítélet 21. oldal) alapján akként helyesbíti, hogy az az 50.000.- forintot meghaladta, de a 200.000.- forintot nem haladta meg, legkevesebb 50.001,- forint.
- a 14. oldal alulról a harmadik bekezdésben a Cs úti ingatlan esetében megállapított rongálási kár legkisebb összegét B. tanú elsőfokú bíróság által is elfogadott tanúvallomása (ítélet 23. oldal) alapján akként helyesbíti, hogy az a 200.000.- forintot meghaladta, azonban a 2 millió forintot nem haladta meg, legalább 200.001,- Ft.
- a 14. oldal alulról a harmadik bekezdését a bérbeadók tanúként tett vallomásai alapján azzal egészíti ki, hogy: „A rongálási kár a bérleti szerződés alapján letett kaució összegéből a G úti ingatlan esetében teljes egészében, a Cs úti ingatlan esetében pedig kétséget kizáró módon nem cáfolhatóan ugyancsak teljes egészében megtérült.”
- a 14. oldal alulról a második bekezdés első mondatának első két mondatrészét az elsőfokú bíróság indokolásával összhangban kiegészíti és akként rögzíti, hogy: „A bíróság azt szintén nem tudta

ítéleti bizonyossággal megállapítani, hogy az ingatlanok rendeltetéstől eltérő használatát célzó átalakítását kik és kinek az utasítására végezték..."

Az ítéleti tényállás 3. pontjában szereplő elkövetési értékeket, mint téves ténybeli következtetésen alapuló megállapításokat a tényállásból kirekeszti, és az eltulajdonított áram mennyiségét a Szigetszentmiklós, G 0. szám alatti fogyasztási helyen 31.222,26 Kwh-ban, a Szigetszentmiklós, C 1. szám alatti fogyasztási helyen 43.753,596 kwh-ban állapítja meg, melyek értéke a G 0. szám alatti fogyasztási hely esetében 587.290,71,- Ft, míg a C 1. szám alatti fogyasztási helyen 2.049.855,9- Ft, mindösszesen 2.637.147,- Ft.

Az ítéleti tényállás 3. pontját azzal egészíti ki, hogy: „Ítéleti bizonyossággal nem állapítható meg, hogy V. r., VI. r. és VII. r. vádlottak tudtak arról, hogy az ingatlanon szabálytalan áramvételezés folyt."

Az ítéleti tényállás 4. pontját követően a tényállást az igazságügyi toxikológus szakértői vélemények alapján azzal egészíti ki, hogy:

„A vádlottak 2011. november 10. napján történt elfogását követően történt vizeletvizsgálata alapján megelőző kábítószer fogyasztásra egyikük esetében sem került sor."

Az ekként helyesbített tényállás már hiánytalan, hibamentes, a bizonyítékok okszerű mérlegelésén alapul, így irányadó volt a másodfokú eljárásban is.

A bizonyítékok értékelésével kapcsolatban megállapítható, hogy a Fővárosi Törvényszék indokolási kötelezettségének a kellő részletességgel, példaszerű alapossággal tett eleget. Az egyes bűncselekményekre vonatkozó, azok tárgyi oldali elemeinek megvalósulását igazoló bizonyítékok ismertetését követően vádlottanként vette számba a személyükkel is kapcsolatba hozható bizonyítékokat. Bemutatta a terheltek vallomásait, védekezésüket, azok változásait, a szakértői véleményeket, a releváns okirati bizonyítékok és tárgyi bizonyítási eszközök tartalmát. Ennek során a bizonyítékokat a Be. 78. § (3) bekezdésében írtak szerint egyenként és összességükben is elemezve, részletesen, logikus érvek mentén tért ki arra, hogy mely bizonyítékot és miért fogadott el, a vádlottak felelősségüket vitató, illetve azt csökkenteni igyekvő előadásait, mely részben és milyen okokból vetette el. Tényből tényre levont következtetései túlnyomórészt helyesek, illetve a helyesbíthetők voltak. Bizonyítékértékelő tevékenységének folyamata, az egyes bizonyítékok elfogadásának, illetve elvetésének indoka, a bírói következtetések ténybeli alapja és eredménye pontosan nyomon követhető és ellenőrizhető volt. Az e körben kétségtől megvalósult kisebb tévedések és következtetlenségek, a megalapozatlanság kiküszöbölésével, illetve az indokolás helyesbítésével a másodfok eljárásban korrigálhatók voltak. Az indokolási kötelezettség érdemi felülbírálatot akadályozó mértékű megsértésére alapított, hatályon kívül helyezést célzó védelmi érvelések helyt azért sem foghattak, mert a következetes bírói gyakorlat szerint ez csak akkor állapítható meg, ha a megtámadott határozat indokolása tény- vagy jogkérdések tekintetében oly mértékben hiányos, ellentmondásos, vagy a rendelkező résszel ellentétes, hogy emiatt nem állapítható meg, hogy a bíróság a döntését mire alapította. (1/2007. BK vélemény C.) pont, a Kúria 2387/2011. és 2210/2010. számú büntető elvi határozata, BH.2010.117., BH.2010.4. és BH.2012.60.) Ez a jelen ügyben fel sem merül. A törvényszék bizonyítékértékelő tevékenységét ezen túlmenően is az „in dubio pro reo" Be. 4. § (2) bekezdésében is rögzített alapelvének szem előtt tartása, a kétséget kizáróan nem bizonyított tényeknek a vádlottak javára történő értékelése

jellemezte. Alapvetően tartózkodott az eltérő következtetést is engedő adatokból a vádlottak terhére történő téves ténybeli következtetések levonásától is. /pl. a titkos adatszerzés során rögzített 1,1 tonna rizs szállításából, vagy az I. r. vádlott utalásaiból kereskedésre történő következtetések levonásától), de így járt el - bár nem teljes következetességgel - a rongálási kár és a vádlottak vagyona elleni bűncselekményekben játszott szerepének megállapítása során is.

A törvényszék bizonyítékértékelő tevékenységét támadó védelmi fellebbezések kapcsán kiemelendő, hogy az egyes bizonyítékokat a bizonyítékok láncolatából kiragadva a bűnösségre vont következtetés valóban megkérdőjelezhető, azonban a rendelkezésre álló adatokat összességükben is értékelve a vádlottak terhére rótt bűncselekmények elkövetése a másodfokú bíróság álláspontja szerint is ítéleti bizonyossággal megállapítható.

Mindazonáltal a törvényszék egyes ténybeli következtetései korrekcióra szorulnak. Az elsőfokú bíróság az ítélete 18. oldal utolsó előtti bekezdésében foglaltak szerint a cselekmény minősítésénél - egyébként helyesen - kizárólag az ültetvényeken lefoglalt cannabis tövek számát vette figyelembe és kizárólag a lefoglalt élő növényegyedek termesztését róta a vádlottak terhére. Ehhez képest a tényállásban - elfogadva dr. E szakérőnek a nyomozati iratok 2791. oldalán és a bírósági iratok 81. számú jegyzőkönyv 16. oldalán kifejtett álláspontját - mindkét ültetvény esetében korábbi szüretre vont következtetést. Ezen a bíróság által is osztott ténybeli következtetés kiindulópontja és annak eredménye azonban téves. A használt tenyész- és tápoldatos edények számából, a növénymaradványokból, de az ültetvényen feltárt eltérő fejlődési stádiumú növényekből sem vonható ugyanis kétséget kizáró következtetés arra, hogy korábban az ültetvényeken szüretre került sor, ahogyan arra sem, hogy ott milyen időszakon keresztül, milyen mennyiségű növényt termesztettek, de az sem állapítható meg, hogy a növények pusztulására szüretet megelőzően vagy azt követően került sor. A szüret tényét kétséget kizáróan a további adatok, feljegyzések, sms üzenetek sem igazolják. Ezért a másodfokú bíróság az ezzel kapcsolatos az ítéleti tényállásban is rögzített ténybeli következtetéseket a tényállásból mellőzte. (ítélet 12. oldal első bekezdés és 13. oldal első bekezdés)

A lopás elkövetésére vont elsőbírói következtetés helytálló. Az Elmű szakemberei és dr. F szakértő véleménye szerint a méretlen vezeték kialakítása megvalósulhatott úgy is, hogy annak az óraszekrénynél nincs látható nyoma, illetve a villanyóra ellenőrzéskor sem feltétlenül észlelhető, de az ellenőrzésről történő előzetes értesítés a nyomok eltüntetésére ugyancsak lehetőséget biztosít. Mindazonáltal a Fővárosi Ítéltábla osztotta a védelemnek az eltulajdonított elektromos áram mennyiségét és értékét vitató érvelését. A szakértői véleményekből megállapíthatóan dr. E és F szakértők szakvéleményeik kialakítása során mindkét ültetvény esetében a bérleti jogviszony kezdő időpontjából kiindulva vettek figyelembe olyan időszakokat, melyek kapcsán a termesztés és az azzal összefüggő elektromos áramfogyasztás ténye és mértéke kizárólag ténybeli következtetés alapján volt megállapítható. Alappal mutatott rá a III. r. vádlott védője perbeszédében arra, hogy a szakértők által megállapított áramfogyasztás - az ültetvények kialakításának időigénye, a szakértők által vélelmezett szüretek megtörténtét kétséget kizáróan igazoló adatok hiánya mellett - téves ténybeli következtetésen alapul, hiszen abból indul ki, hogy a teljes bérleti időszak alatt az ültetvények a feltaláláskori kapacitáson üzemeltek. Amint arra a másodfokú bíróság a tényállás 1. pontjával kapcsolatban már utalt, a feltalált használt és üres tenyészsedények számából, illetve az üres tápoldatos edényekből (nyomozati iratok 2791. oldal) sem a szüretek megtörténte, sem az egyedek száma és kora nem bizonyítható, azaz a szakértők által kimutatott energiafogyasztás ugyan

lehetséges, de kétséget kizáróan nem bizonyítható. A korábbi termesztési ciklusok megtörténte és az azzal összefüggő energiafogyasztás a Be. 4. § (2) bekezdésében írt „in dubio pro reo” elvére is figyelemmel a terheltek terhére nem róható. A szakértők ugyanakkor az élő és feltalált egyedek életkorára és számára figyelemmel is meghatározták az azok neveléséhez szükséges energia mennyiségét, így a tényállás ezen hibája az iratok alapján a másodfokú eljárásban további bizonyítás felvétele nélkül kiküszöbölhető volt.

A Szigetszentmiklós Csepeli út 24. szám alatti ingatlan esetében az elsőfokú iratok 390. sorszáma alatt található dr. F szakvéleményének 1. számú mellékletében feltüntetett tételek közül a dr. E által készített szakvélemény szerint élő egyedekkel kapcsolatos fogyasztást rögzítő 1-26. tételek, míg a G 0 szám alatti ingatlan esetében a 30-41. szám alatti ugyancsak élő egyedekkel kapcsolatos tételek azok, melyekkel kapcsolatban az energiafogyasztás kétséget kizáróan igazolható. A korábbi, de ítéleti bizonyossággal meg nem állapítható számú és tenyészidőszakú növény termesztésével kapcsolatos a melléklet 27-29. és 42-43. sorszáma alatt szereplő tételek (dr. E szakvéleménye nyomozati iratok 2797. oldal, 2819. oldal és 2855-2857. oldal) figyelmen kívül hagyandók. Így az elfogyasztott energia értéke a Szigetszentmiklós, C 1. szám alatti ingatlan esetében 43.753,596 kwh X 46,85,- Ft azaz 2.049.855,9,- Ft, míg a Szigetszentmiklós, G 0. szám alatti ingatlan esetében 31.222,26 kwh X 18,81,- Ft azaz 587.290,71,- Ft, mindösszesen 2.637.147,- Ft volt. Egyebekben a szakértői vélemények az energiafelhasználás tekintetében minden esetben a vádlottakra legkedvezőbb értékeket vették figyelembe, számításba véve a növények korát és eltérő energiaigényét is.

Helyesen hivatkozott a III. r. vádlott védője arra is, hogy a bíróság a C úti ingatlan esetében a rongálási kár meghatározásánál ugyancsak nem alkalmazta következetesen az „in dubio pro reo” alapelvét. Az ellentétes, esetenként megkérdőjelezhető sértetti nyilatkozatok közül - miután a kár összege utólag pontosan már nem meghatározható - a tényállásban a vádlottakra legkedvezőbb értékek rögzítendőek. Az ítélet indokolásában (23. oldal 2. bekezdés) a törvényszék részletesen számot adott arról, hogy a kárösszeggel kapcsolatos sértetti előadásból mit és mennyiben fogadott el. A bíróság által kifogásolt és a számlákon pontosan azonosítható tételeket a számlák végösszegéből levonva azonban az elkövetési érték - a 23. oldal 3. bekezdésében írtakkal szemben - ítéleti bizonyossággal a 2.000.000,- Ft-ot sem haladja meg, különös figyelemmel arra, hogy ott olyan károkkal összefüggő tételek (pl. biztonsági ajtók cseréje) is feltüntetésre kerültek, melyet a rendőri akcióról készült felvételek szerint nem a vádlottak, hanem a rendőrség okozott. Ezen túl a szándékos károkozás több tétel, így a falak eláztatása, vagy a fűtéscsövek bérbeadó szerint is véletlen megsértése okán ugyancsak kétséges, ekként a vádlottak terhére nem értékelhető. A sértett rongálási kárral kapcsolatos a nyomozás során tett nyilatkozata és a szemle adatai alapján annyi azonban ítéleti bizonyossággal megállapítható, hogy a rongálási kár a 200.000,- forintot meghaladta, de a 2.000.000,- forintot nem haladta meg, legkevesebb 200.001,- Ft, míg a G úti ingatlan esetében - a kárt kb. 200.000,- forintban megjelölő sértetti nyilatkozat és a szemle jegyzőkönyve alapján nem kétséges az sem, hogy az az 50.000,- forintot meghaladta, legalább 50.001,- Ft. A védői érvelés kapcsán utalni kell arra is, hogy a kaució összege, a bűncselekménnyel okozati összefüggésben bekövetkezett károkozás tényét nem érinti, az a kár megtérülése kapcsán értékelendő. Az ezzel kapcsolatos a bérleti szerződés és a bérbeadói nyilatkozatok alapján aggálytalanul megállapítható tényekkel az ítéltábla a tényállást kiegészítette.

Egyebekben a Fővárosi Törvényszék alappal vetette el a vádlottak bűnösségüket tagadó védekezését I. r. vádlottnak az ingatlanok bérlésében és az ültetvények működtetésében játszott vezető szerepét az ott kertészként dolgozó személyek nyomozás során tett egybehangzó vallomásai /V-VI-VII. r. vádlottakat ő szervezte be a házában lévő kertészkedésre, ő kereste és alkalmazta a kertészeket, a fizetséget vele beszéltek meg és amikor a megverés volt, ő beszélte rá őket hogy menjenek vissza/, az ingatlanok bérlésében közreműködő II. r. és III. r. vádlott nyilatkozatai /a II-III. r. vádlottak mindkét ingatlannál azt mondták, hogy az I. r. vádlott kezdeményezte a bérléseket, melyet az is alátámaszt, hogy B. Sz. bérbeadó is azonosította őt/, a híváselemzés adatai /az ültetvényen lefoglalt telefonokkal is kapcsolatban állt az I. r. vádlott telefonja/, N. T. H. könyvelő nyomozás során tett terhelő vallomása, az, hogy ennek során kapcsolattartásra szolgáló telefonszámként ugyancsak az I. r. vádlotthoz köthető másik cég telefonszáma került feltüntetésre, továbbá az ültetvények szemléjén lefoglalt virágföldekkel és speciális tápoldatokkal azonos termékek megvásárlásáról szóló tőle lefoglalt nyugták és iratok, virágzásról szóló naptár ítéleti bizonyossággal támasztja alá. Így a vádlott védekezése - miszerint jóhiszeműen csak a barátjának segített, de a tevékenységről tudomása nem volt - minden alapot nélkülöz. A bizonyítékok mellett a védelem által vitatott írásszakértői vélemény, mely a vádlott kézírását egyes az ültetvényen lefoglalt iratokon azonosította - különösebb jelentőséggel nem bír. Utalni kell azonban arra, hogy a védői érveléssel szemben a kézírás azonossága a szakértő tárgyaláson tett nyilatkozata szerint a bizonyossággal határos módon került megállapításra. Figyelemmel arra, hogy az eljárás adatai szerint az ültetvény létrehozásában, irányításában és működtetésében további ismeretlen személy(ek) közreműködésére is merült fel adat (pl. a több vádlott vallomásában megjelölt Co. nevű személy, illetve a kamerafelvételeken látható további ismeretlenül maradt ázsiai személy), akiknek szerepe feltárára nem került, a fellebbviteli főügyészség érvelésével szemben ítéleti bizonyossággal nem vonható következtetés arra, hogy a vagyon elleni bűncselekmények elkövetésére az utasítást az I. r. vádlott adta volna.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint a rendelkezésére álló bizonyítékok alapján II. r. és III. r. vádlottak esetében nem kérdőjelezhető meg, hogy az ültetvényeken folyó tevékenységről tudomással bírtak, abban tevékenyen közreműködtek. Tény ugyanis, hogy a tulajdonosokkal hamis néven és erre a célra vett telefonszámon tartottak kapcsolatot, bérleti díj átadásában, a bérbeadókkal történő kapcsolattartásban közreműködtek, annak ellenére, hogy tudomással bírtak arról, hogy a bérelő mindkét esetben fiktív cég volt, melynek iratait III. r. vádlottnál meg is találták. E körülményekre legális tevékenység végzése esetén magyarázat nem adható. Védekezésüket a pénz visszaosztásról és a magasabb bérleti díjról az elsőfokú bíróság alappal vetette el, ezt a bérbeadók is cáfolták. Önmagukban a védelem által kiemelt bérbeadók által küldött sms üzenetek sem alkalmasak a vádlotti védekezés alátámasztására, az üzenetekből az egyes követelt pénzüsszegek jogcímére, alapjára következtetés nem vonható. Megjegyzendő ugyanakkor, hogy a vád a kábítószer ültetvény fenntartásában való részvételt róta fel a vádlottaknak, azaz hogy az ahhoz szükséges ingatlanok bérlésében, a fenntartáshoz szükséges eszközök biztosításában, összességében az ültetvények működtetésében közreműködtek. Erre figyelemmel az, hogy ténylegesen mennyiért került sor az ingatlanok kibérlésére, a bérleti díjból II. r. és III. r. vádlottak valamilyen formában részesedtek-e, illetve hogy valamely bérbeadónak valamely okból további összegeket is fizettek, a vád tárgyává tett cselekmény elbírálása, a bűnösség megállapítása szempontjából relevanciával nem bír, a bérbeadók tudattartalmának vizsgálata és a vádlottakkal esetlegesen fennálló további kapcsolata a vád keretein kívül esik, a jelen eljárásnak tárgyát nem képezheti.

Az iratok alapján nem foghatott helyt a II. r. és a III. r. vádlottaktól lefoglalt számlák összekeveredésére hivatkozó védelmi érvelés sem. A nyomozási iratok 6443-6457. oldalán található jegyzőkönyv adataival ellentétesen hivatkozott II. r. vádlott arra, hogy az általa használt gépkocsiból mindösszesen 13 db számla került lefoglalásra. A jegyzőkönyv ugyanis az 1. bűnjelcímke alatt feltüntetett 13 db számlán túl, a 6. bűnjelcímke alatt további 15 db számla és nyugta lefoglalását rögzíti. Ezen - a jegyzőkönyv mellett fénymásolatban is lefűzött - számlákat összevetve a III. r. vádlottól lefoglalt számlákkal és nyugtákkal az is rögzíthető, hogy azok között átfedés nincs, így a számlák összekeveredése kizárható. Figyelemmel a II. r. vádlott azon védekezésére, miszerint maga az építkezéséhez vásárolt eszközökről az adóhatóság felé történő elszámolás érdekében mindig névre szóló számlát kért, megállapítható az is, hogy a tőle lefoglalt bizonylatok számos esetben nem névre szólóak, hanem egyszerű pénztárbizonylatok, azaz az adóhatóság felé történő elszámolás célját vallomására figyelemmel sem szolgálhattak, a saját építkezésen történő felhasználás érdekében történt vásárlások így megkérdőjelezhetők. Mindezt összevetve azzal, hogy a II. r. vádlottól lefoglalt, a Bauhaus áruház által 2011. szeptember 19-i keltezéssel kiállított nyugtán szereplő ventilátorok cikkszama azonos az ültetvényeken használt és a szemle során lefoglalt ventilátorok cikkszámával, a további bizonyítékokra (cellapozíciók, híváslisták adatai, az I. r. vádlottól lefoglalt neveket - köztük II. r. és III. r. vádlott keresztnévét - és hozzájuk kapcsolt jelentős pénzösszegeket tartalmazó feljegyzések tükrében) II. az ültetvények működtetésében történő tevékeny közreműködése, a tényállásban írtak szerint a másodfokú bíróság szerint is bizonyított. A III. r. vádlott védőjének a háztartási célú ventilátorok ültetvényen történő használatra alkalmatlan voltával kapcsolatos megjegyzésével kapcsolatban az ítéletábra arra hívja fel a figyelmet, hogy a rajtaütésről és szemléről készült videofelvételek szerint az ültetvényeken nem ipari, hanem egyszerű háztartási ventilátorok üzemeltek. Utalni kell arra is, hogy az ültetvénynek helyt adó Cs. úti ingatlanon munkát végző M. V. villanyszerelővel ugyancsak a II. r. vádlott hozta össze a testvérét, aki ez esetben is álnéven mutatkozott be és az eljárás korábbi szakaszában az ingatlanokon folyó tevékenységéről való tudomását nem, csak a tudomásszerzésének időpontját vitatta, a tárgyaláson elismerve azt is, hogy az ott dolgozók elleni támadásról tudomással bírt. A védelem tényszerűen hivatkozott arra, hogy a nyomozati iratok 6485. oldalán található a Bauhaus áruház által villanyvezeték vásárlásáról 2011.09.21. 18:50 keltezéssel kiállított és az iratok alapján II. r. vádlottól lefoglalt nyugtán rögzített tételeket az áruház biztonsági kamerájának felvétele szerint a III. r. vádlott vásárolta (nyomozati iratok 651. oldal). Ez azonban nem a számlák összekeveredésére, hanem éppen a II-III. r. vádlottaknak az I. r. vádlott irányába történő elszámolásban való szoros együttműködésére utal. A nem a II. r. vádlott által történt vásárlásról szóló, nem névre szóló nyugta II. r. vádlottnak történő átadásának okára más magyarázatot a vádlottak sem adtak.

III. r. vádlott esetében a rendelkezésre álló adatok alapján az is megállapítható, hogy feladata az ültetvényre történő személyszállítást, a kertészek és az I. r. vádlott között közvetítést, az ültetvényeken dolgozók szükségleteinek biztosítását is magában foglalta, amit az ültetvényen kertészként dolgozó személyek vallomásai, a telefonbeszélgetések adatai maradéktalanul alátámasztanak. Nem adható magyarázat a III. r. vádlottól lefoglalt nyugták alapján megállapítható jelentős, egy családi ház vagy akár egy varroda szokásos szükségleteit jóval meghaladó mennyiségű virágföld vásárlására sem.

A II. r. vádlott védője a másodfokú eljárásban sérelmezte az elsőfokú bíróságnak II. r. vádlott kábítószer-függőségével rendelkezésre álló bizonyítékkal kapcsolatos értékelő tevékenységének

eredményét is. A kábítószer-függőség ténykérdés, mellyel kapcsolatban a Be. 78. § (1) bekezdésében rögzített szabad bizonyítás elvének a jogalkotó annyiban állít korlátot, hogy e kérdés kapcsán szakértő igénybe vételét kötelezővé teszi. (Be. 99. § (1) bekezdés b) pont). E jogszabályi előírásnak a törvényszék eleget tett, de teljesítette az egymásnak ellentmondó szakértői vélemények közti ellentmondások feloldásával kapcsolatos eljárási rendelkezésekből fakadó kötelezettségeinek is. A szabad bizonyítási rendszeren alapuló eljárási törvény szerint a bíróságot a szakértői vélemény nem köti, azt a többi bizonyítékkal egybevetve, szabadon mérlegeli. Ebből következik az is, hogy a Be. 111. § (5) bekezdés szerint beszerzett ún. harmadik szakértői vélemény sem köti a bíróságot. Az újabb szakvélemény kizárólag a bíróság mérlegelő tevékenységét segíti szakértelmével a tekintetben, hogy milyen irányban folytassa a további bizonyítást. A korábbi szakvélemény-felülvizsgálati rendszerrel szemben ennek a rendszernek abban mutatkozik meg az előnye, hogy a harmadik szakértői vélemény beszerzése koránt sem zárja le a szakértői bizonyítás körét, hanem az bármelyik irányban tovább, szabadon folytatható. Az elsőfokú bíróság a Be. 78. § (3) bekezdésében biztosított mérlegelési jogkörében járt el tehát, amikor a II. r. vádlott kábítószer-függőségével kapcsolatos ellentétes szakértői vélemények közül az ítélete 47-51. oldalán kifejtettek szerint dr. C és dr. H. G. szakértőknek az eljárás egyéb adataival (különösen a II. r. vádlott negatív toxikológiai véleményével, és a befogadásakor tett nyilatkozataival is alátámasztott), a II. r. vádlott kábítószer-függőségét cáfoló szakvéleményét (helyesen nyomozati iratok 3293. oldal) fogadta el. A védői érvelés így a Be. 352. § (3) bekezdésében rögzített felülmérlegelés tilalma folytán eredményre nem vezethetett.

IV. r. vádlott esetében az ítélet 57-60. oldalán kifejtetteken túlmenően szükséges a figyelmet felhívni arra is, hogy személyét a nyomozási iratok 6921. oldalán rögzített gyanúsítottai vallomásában V. r. vádlott is a bűncselekményben részt vevő személyek között említette, megjelölve a IV. r. vádlott piacon használt nevét is. Emellett általa sem vitatott tény, hogy a G úti ültetvényen lefoglalt, a növények gondozására vonatkozó feljegyzések elkészítésében részt vett, az ültetvényeken járt. E körülmények, továbbá a telefonlehallgatás során rögzített - a IV. r. vádlott által sem vitatott - telefonbeszélgetések mellett a C úton talált tenyészedenyven, takarófólián, vákuumfólián, valamint a G úton rögzített takarófólián, fémlapon, digitális mérlegen, keltető edényen rögzített ujjnyomatainak véletlen odakerülésének lehetősége (ezen tárgyak piacon történt megfogása) a védői érveléssel szemben kizárható.

V. r., VI. r. és VII. r. vádlottak a növények gondozásában való részvételüket elismerték, beismerő vallomásukat a rendelkezésre álló további bizonyítékok az elsőfokú bíróság által az ítélet 61-65. oldalán hivatkozottak szerint alátámasztják. Az ültetvények „házi rendjéből” továbbá abból, hogy az ültetvények bárki számára felismerhetően eltérő rendeltetésű, funkciójú épületekben kerültek kialakításra a termesztett növények jellegében való tévedésük lehetősége is aggálytalanul elvethető. Iratszerűen hivatkozott VII. r. vádlott esetében a törvényszék arra is, hogy VII. r. vádlott a nyomozás során gyanúsítottként tett vallomása szerint a kábítószer termesztéssel történt szembesülését követően is az ültetvényen maradt, a munkát továbbra is vállalta (nyomozati iratok 7003-7005. oldal), így a termesztésben való részvétele kétséget kizáróan igazolható.

Felmentő rendelkezések esetében a másodfokú bíróság szintén osztotta a törvényszék álláspontját. Az irányadó tényállás szerint V. r. vádlott 2011. szeptember 16.-án érkezett a C úti ültetvényre, VI. r. vádlott 2011. októberben érkezett a G úti ültetvényre, VII. r. vádlott pedig 2011. november elején érkezett a C úti ültetvényre, tehát mindhárom vádlott egy működő ültetvény munkájába

kapcsolódott be, arra semmilyen adat nincs, hogy ők a kivitelezésben részt vettek volna, vagy bárki elmondta nekik a szabálytalan vételezés tényét. A védők helyesen hivatkoztak arra, hogy önmagában abból a tényből, hogy látniuk kellett az épületen belül futó vezetékeket, még nem lehet arra ítéleti bizonyossággal következtetni, hogy tudatában voltak az áramlopásnak, illetve hogy ezért a bérbevevők vagy a tulajdonosok nem fizetnek az Elmu felé, ahogyan arra sincs adat, hogy a kertészek által nem használt helyeken elhelyezett villanyórákat észlelniük kellett volna. A bizonyítottság hiányában történő felmentő rendelkezés tehát helytálló. Az ezzel kapcsolatos indokolás azonban annyiban helyesbítésre szorul, hogy a felmentő rendelkezés alapját az ítélet 70. oldalán hivatkozott, a Be. 6. § (3) bekezdés a) pontjával szemben az indokolás 62. oldalának utolsó előtti bekezdésében írtak szerint a Be. 6. § (3) bekezdés b) pontjának II. fordulata - a bizonyítottság hiánya - teremti meg. Miután bizonyítottság hiányában történő felmentés esetén a vádbeli minősítés alapja kizárólag az elkövetéskor hatályos büntető törvény lehet, a felmentő rendelkezéseket a másodfokú bíróság az elkövetéskori büntető törvényre utalva pontosította.

A fentiek szerint megalapozottan megállapított tényállás mellett, a bizonyítékok eltérő mérlegelését, a vádlotti védekezések elfogadását és ezen keresztül a felmentést célzó védelmi indítványok a másodfokú eljárásban a Be. 352. § (3) bekezdésére figyelemmel - a felülmérlegelés tilalma folytán - eredményre nem vezethettek, ahogyan nem foghatott helyt az ügyészségnek a bűnösséget eredményező eltérő tényállás megállapításának a Be. 352. § (1) bekezdés b) pontjában foglalt tilalmára figyelemmel indítványozott, az ítéletnek az V-VI-VII. r. vádlott tekintetében hatályon kívül helyezést és az első fokon eljáró bíróság új eljárásra utasítását célzó indítványa sem.

Az elsőfokú bíróság az irányadó tényállásból okszerűen következtetett a vádlottak bűnösségére és az ítélete 66. oldalának 3. bekezdésében érdemben helyesen kifejtett érvelés mentén, az 1978. évi IV. törvény 2. §-ának megfelelő alkalmazásával jutott arra, hogy terjesztői típusú magatartás kétséget kizáró bizonyíthatóságának hiányában, a főszabályként irányadó elkövetéskori törvény alkalmazása biztosítja a vádlottak cselekményei enyhébb elbírálásának lehetőségét. Utalni kell azonban arra is, hogy az irányadó bírói gyakorlat szerint amennyiben az elkövetési magatartás több részcselekményből áll, vagy folyamatos jellegű elkövetési időnek az utolsó részcselekmény - a jelen ügyben 2011. november 10. napja - tekintendő. (EBD.2017.B.16.)

Kétségtelen tény, hogy az elkövetéskor hatályos büntető anyagi jogi rendelkezésekben meghatározott, a fegyház fokozatú szabadságvesztésekre irányadó 4/5 rész kitöltését követő nappal szemben (1978. évi IV. törvény 47. § (2) bekezdés) az elbíráláskori Btk. a nem visszaeső vádlottak esetében a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontját kedvezőbben - a Btk. 38. § (2) bekezdés a) pontjában írtak szerint a szabadságvesztés kétharmad részének kitöltését követő napban - állapítja meg és a vagyoni elleni bűncselekményekre irányadó értékhatárok is vádlottak számára kedvezően változtak (a Btk. 459. § (6) bekezdés b) pontja alapján a nagyobb érték alsó határa 500.001,-, a jelentős érték alsó határa pedig 5.000.001,- forintban került meghatározásra, szemben az elkövetéskori hatályos 1978. évi IV. törvény 138/A. § b) pontjában rögzített 200.001,- illetve a 138/A. § c) pontjában írt 2.000.001,- forinttal). Ugyanakkor a vádlottak terhére rótt legsúlyosabb, ezért a halmazati büntetésre vonatkozó szabályok alkalmazása során meghatározó jelentőségű bűncselekmény minősítése kapcsán releváns kábítószer mennyisége az elbíráláskor hatályos Btk. 461. § (2) bekezdésére figyelemmel a (3) bekezdés b) pontja alapján már különösen jelentős, miközben az elkövetéskori büntető törvény e mennyiség fogalmát nem ismerte, az irányadó mennyiség a 1979. évi V. tvr. 23. § (2) és (3) bekezdése alapján jelentős mennyiségnek minősült. E bűncselekmény súlyosabb minősülésére és a VI-VII. r. vádlottak kivételével a

halmazati büntetésre vonatkozó szabályokra figyelemmel az elbíráláskori büntető törvény alapján irányadó büntetési tételkeret I. r., II. r., III. r. és IV. r. vádlott esetében 5 évtől 22,5 évig, V. r. vádlott esetében 5 évtől közel 18 évig, míg a bűnhalmazat nem érintett VI. r. és VII. r. vádlottak esetében 5 évtől 15 évig terjedő szabadságvesztés, szemben az elkövetéskori törvény alapján az I-IV. r. vádlottakra irányadó 5 évtől 15 évig terjedő, az V. r. vádlott esetében 5 évtől közel 13 évig terjedő, míg a VI-VII. r. vádlottak vonatkozásában 5 évtől 10 évig terjedő szabadságvesztés kiszabását lehetővé tévő keretekkel. Az elbíráláskori büntető törvény szerinti lényegesen súlyosabb büntetési tételkeret a bűnösségi körülmények azonos súllyal történő figyelembe vétele esetén lényegesen súlyosabb büntetéshez vezetne, mely mellett a feltételes szabadságra bocsátás némileg kedvezőbb szabályainak hatása elenyészik. A bírói gyakorlat következetes abban, hogy az elbíráláskor hatályos törvény alkalmazása szóba sem kerülhet, ha az elbíráláskor hatályos büntetőtörvény szerint a vád tárgyává tett bűncselekmények közül bármelyiknek a büntetési tétele súlyosabb, mint az elkövetéskor hatályos törvény szerint; ilyenkor az elbíráláskori törvény általános rendelkezései - így a feltételes szabadságra vonatkozó rendelkezések nem bírnak jelentőséggel (BH.2017.283.)

A Fővárosi Ítéltábla alapvetően egyetértett a Fővárosi Törvényszék ítélete 65-66. oldalán kifejtett, a vádlottak terhére rótt kábítószerrel visszaélés büntetnének lehetséges jogi minősítéseivel kapcsolatos színvonalas okfejtésével is. Amint arra az elsőfokú bíróság is rámutatott a növények forgalomba hozatali célból történő termesztése a lefoglalt összesen 3181 tő cannabis növény mennyiségéből, az ültetvény magas szintű technikai kialakításából, a kapacitás bővítéséből (Cs úti ültetvény üzembe helyezése), a folyamatos szüretet lehetővé tévő eltérő korú növényállományból, a növényeket gondozó fizetett alkalmazottak igénybevételeiből és a működtetés jelentős költségeiből aggálytalanul megállapítható. A büntető anyagi jog a terjesztői típusú elkövetési magatartásokat kifejtő elkövetők cselekményeit súlyosabban rendeli büntetni. Az 1/2007. Büntető Jogegységi Határozatban, valamint az 57/2007. BK. véleményben is megjelenített bírói gyakorlat alapján a forgalomba hozatal - miként a kereskedés is - szükségszerűen több résztvevőnységből tevődhet össze. Magában foglalhatja az eladók vagy a vevők felkutatását, ennek során a közvetítők igénybevételeit, az előzetes megbeszéléseket, az áru megtekintését, megvizsgálását, a megállapodás megkötését, az áru tárolását, az átadás helyének előzetes felderítését, a szállítóeszköz és a kísérők biztosítását stb. Felölel tehát minden olyan mozzanatot, amely azt célozza, hogy a kábítószer - akár további közbeékelődő személyek révén is - bekerüljön a kereskedelmi forgalomba. A kereskedés ezzel megegyező elkövetési magatartásokkal valósulhat meg azzal, hogy az rendszeres adás-vételek sorozata, forgalomba hozatalt célzó tevékenység nem egyszeri, hanem folyamatos jellegű, haszonszerzésre törekvést takar. Mindezek alapján minden a fenti körbe tartozó, a kábítószer forgalomba hozatalát célzó magatartás tényállásszerű terjesztői elkövetési magatartás, melynek tanúsítói tettesi magatartást valósítanak meg, az elkövetési magatartás kifejtésével pedig a cselekmény forgalomba hozatal esetében legalább kísérleti szakaszba lép, míg kereskedés esetén befejezett bűncselekményt valósít meg (EBD.2012.B.19., BH.2015.324., BH.2017.144.). Ezzel összefüggésben az 1/2007. Büntető Jogegységi Határozat rámutatott arra is, hogy a kábítószernek kereskedés céljára történt megszerzése önmagában akkor is a kereskedés körébe tartozik, ha többletmagatartás nem kapcsolódik hozzá, így befejezett tettesi magatartásként értékelendő.

A vádlottak által működtetett ültetvényeken kizárólag cannabis növényegyedek kerültek lefoglalásra. Az 57/2007. BK. vélemény II/2. pontja szerint a kábítószer „termesztése” olyan növény termesztését jelenti, amely, illetve amelynek a részei szerepelnek a kábítószerek jegyzékén, és jelentősebb feldolgozás nélkül kábítószerként felhasználhatók. A fejlődésben lévő tövek - ugyan csekély feldolgozási igényükre figyelemmel önmagukban is kábítószernek minősülnek - a

szükséges fejlettség, betakarítás és feldolgozás hiányában azonban a forgalomba hozatalra jellemzően még nem alkalmasak, ekként terjesztői típusú magatartás elkövetési tárgyai általában nem lehetnek. A rendelkezésre álló adatokból korábbi szüretekre és feldolgozásra, a forgalomba hozatalra alkalmas kábítószer csomagolására, készletezésére, vagy akár egyetlen adás-vétel megvalósulására, tehát a megtermelt kábítószer piacra kerülésére vagy piacra vitelének megkezdésére sem lehetett következtetést vonni. A kábítószer forgalomba hozatali céllal történő termesztése ilyen körülmények mellett nem más, mint a terjesztői típusú magatartás előkészülete, egyben azonban a termesztett kábítószernek minősülő növényegyedek számához igazodó befejezett fogyasztói típusú elkövetési magatartás, melynek 5 évtől 10 évig terjedő szabadságvesztés kiszabását lehetővé tevő büntetési tétele az ugyanezen mennyiségre elkövetett terjesztői típusú elkövetési magatartás előkészületének (1978. évi IV. törvény 282/A. § (4) bekezdés b) pont) 5 évi szabadságvesztés kiszabását lehetővé tevő büntetési tételét meghaladja. Az 1/2007. Büntető Jogegységi Határozat III/3. pontja alapján pedig (bármely) fogyasztói típusú elkövetési magatartás befejezett alakzatának megállapítása értelemszerűen kizárja a (bármely) terjesztői típusú elkövetési magatartással megvalósuló bűncselekmény - enyhébb megítélésű - előkészületének megállapítását. A vádlottak cselekményének az 1978. évi IV. törvény 282. § (1) bekezdésében írt termesztésként történt minősítése tehát törvényes, a cselekmény az 57/2007. BK. véleményben és a BH.2017.318. számon közzétett eseti döntésben kifejtettek szerint a lefoglalt kábítószernek minősülő növényegyedek tőszámához igazodóan - mivel az a 100 tövet valamennyi vádlott esetében meghaladja - jelentős azzal, hogy az ennek alapját képező jogszabályhely az ítélet 66. oldalának harmadik bekezdésében hivatkozottakkal szemben az 1979. évi V. tvr. (Btké) 23. § (2) és (3) bekezdése.

A másodfokú bíróság osztotta a törvényszéknek a termesztés mint elkövetési magatartás átfogó jellegével kapcsolatos álláspontját is. A termesztés, mint fogyasztásra alkalmas kábítószer létrehozására irányuló mezőgazdasági tevékenység fogalma nyilvánvalóan nem szűkíthető le a növények elültetésére, locsolására és táplálására, hanem magában foglal minden, a növények szükségleteinek kielégítését, a fejlődésüket célzó, a gazdaságban végzett tevékenységet. Így termőföld és tápoldatok vagy a fejlődéshez szükséges műszaki és személyi feltételek biztosítását, a gondozáshoz szükséges szakmai iránymutatások, utasítások megadását. A gazdaságban dolgozó, azt működtető személyek magatartása ezért a másodfokú bíróság álláspontja szerint is tettesi magatartás. Részesi cselekvősként kizárólag a gazdaságon kívüli személyek eseti segítségnyújtása lehet értékelhető. Mindezek alapján az egymás tevékenységéről tudomással bíró, szándékegységben cselekvő vádlottak - köztük a gazdaságban munkát vállaló és ott kertészként elhelyezett VII. r. vádlott is - a bűncselekményt az 1978. évi IV. törvény 20. § (3) bekezdése szerint társtettesként követték el.

A Fővárosi Ítéltábla nem értett egyet a bűncselekmények bünszervezetben történt elkövetésének megállapítására irányuló ügyészi indítvánnyal. A bünszervezet a társadalomra leginkább veszélyes csoportos bűnelkövetési forma, melynek kiemelt, a többi társas bűnelkövetési formától (csoportos elkövetés, bünszövetségben elkövetés) minőségileg is jelentősen eltérő veszélyességét a jogalkotó külön is értékeli, amikor a Btk. Általános Részében - és ennek értelmében minden ötévi vagy ezt meghaladó szabadságvesztéssel büntetendő szándékos bűncselekmény különös részi tényállásánál figyelembe vehetően - rendelkezik a bünszervezetben elkövetésről, melyhez egyebek mellett a különös részi büntetési tétel felső határának jelentős mértékű emelését is fűzi. Ezt a minőségbeli eltérést teszi nyilvánvalóvá a bünszövetség fogalmának törvényi meghatározása, mely szerint

bűnszövetség akkor létesül, ha két vagy több személy bűncselekményeket szervezeten követ el, vagy ebben megállapodik, és legalább egy bűncselekmény elkövetését megkísérlik, de nem jön létre bűnszervezet. (1978. évi IV. törvény 137. § 7. pont). De ez jelenik meg a bűnszervezet 1978. évi IV. törvény 137. § 8. pontja szerinti fogalmában is, miszerint a bűnszervezet nem más, mint három vagy több személyből álló, hosszabb időre szervezett, összehangoltan működő csoport, amelynek célja ötévi vagy ezt meghaladó szabadságvesztéssel büntetendő szándékos bűncselekmények elkövetése. A minőségi eltérés tehát a résztvevők számán túl, a csoport által elkövetni célzott cselekmények tárgyi súlyában, magának a szerveződésnek adott bűncselekmény elkövetéséhez szükséges időt meghaladó időre szóló tervezettségében, valamint a bűnszövetséget meghaladó mértékű összehangoltságában érhető tetten. A fellebbviteli főügyészség képviselője helytállóan hivatkozott arra, hogy a törvényszéki állásponttal szemben a szervezet tagjai közti alá-fölérendeltségi viszony a bűnszervezetben elkövetés megállapításának nem feltétele, azonban összehangoltságon - még ha a bűnszervezetben elkövetés a tárgyi ismérvek fennállása esetén akár egyetlen bűncselekmény megvalósulása esetén megállapítandó - a bűnszervezet fogalmából adódóan nem adott bűncselekmény összehangolt elkövetése, hanem a súlyos bűncselekmények elkövetése céljából létrejött csoport konkrét bűncselekménytől független, annak elkövetésén túlmutató szervezett működése értendő, amit a jogalkotó a bűnszervezetben részvétel önálló bűncselekménnyé nyilvánításával törvényi szinten is egyértelművé tesz. (Btk. 321. §) A bűnszervezet e minőségi követelményeknek megfelelő ismérvei a jelen ügyben teljes mértékben hiányoznak. Nincs ugyanis adat arra vonatkozóan, hogy az önmagában is folyamatos tevékenységet, hosszabb időt igénylő kábítószer termesztésben kétségkívül együttesen tevékenykedő vádlottak ezen túlmutató, jelentős tárgyi súlyú bűncselekmények huzamos időn keresztül történő elkövetésére, mint közös célra irányuló szervezetet hoztak volna létre, illetve arra sem, hogy egy ilyen célra már létrejött, működő szervezethez csatlakoztak volna, vagy a már működő bűnszervezet tárgyi ismérveit felismerték, felismerhették volna. Az eljárás egyes adatai kétségtelen utalnak arra, hogy az ültetvények létrehozása és működtetése külföldi segítséggel történt, azonban az abban részt vevők személyét, egy esetleges már létező bűnszervezet létét feltárni nem lehetett, ahogyan nem volt igazolható, a korábbi szüreték ténye, a kábítószer feldolgozása, tárolása és forgalomba hozatala, vagy az ezekkel összefüggésben visszatérően ismétlődő tényállásszerű magatartások - akár több termesztési ciklus - véghezvitele. Így a bűnszervezetben elkövetésre a végrehajtás körülményeiből - különösen a konkrét magatartás mások megelőző vagy további láncolatossá cselekményeit feltételező jellegéből, ezek szükségszerű és ezért előreláthatóan bekövetkező eseményeiből sem lehetett következtetést vonni. (4/2005. Büntető Jogegységi Határozat)

A bűnszövetségben történő elkövetés ugyanakkor a IV. számú Büntető Elvi Döntésben írtak szerint az ültetvények kialakításában és működtetésében és az ezzel összefüggésben megvalósított vagyoni elleni bűncselekmények elkövetésében szervezeten együttműködő I-II-III-IV. r. vádlottak esetében - a fellebbviteli főügyészség indítványában a bűnszervezetben elkövetés kapcsán tényszerűen hivatkozott ismérvek mentén - az ítéltábla álláspontja szerint aggálytalanul megállapítható. A III. r. vádlott védőjének a vádlottak közti megállapodás nyelvi akadályait felvető érvelése kapcsán mindösszesen arra szükséges utalni, hogy a már hivatkozott elvi döntés is rögzíti, hogy az előzetes megállapodás - mint a szervezett elkövetés egyik eleme - olyan, a jövőben megvalósítandó bűncselekmények elkövetésére irányuló elhatározást jelent, amely a jogvéde érdekek ellen támadó erők viszonylag magasabb fokú szervezettségét, pl. az elkövetők következtetességét, a végrehajtás egyes jelentősebb körülményeiben, módozataiban megnyilvánuló tervszerűséget is felölelheti. A

formáját illetően a törvény nem tartalmaz, de nem is tartalmazhat taxatív felsorolást, az lehet akár hallgatólagos, félreérthetetlenül a bűnözésre irányuló akarategység is, melyre az elkövetők ráutaló magatartásából is következtetés vonható, ha abban a bűnözésre irányuló következetesség, tervszerűség és akarategyezőség felismerhető.

Az elsőfokú bíróság az irányadó büntető anyagi jogi rendelkezéseknek megfelelően járt el a vádlottak terhére rótt vagyon elleni bűncselekmények jogi minősítése során is, az a tényállás másodfokú eljárásban történt helyesbítése, valamint a bűnszövetségben történt elkövetés megállapítása mellett, mindösszesen annyiban szorul helyesbítésre, hogy I. r., II. r., III. r. és IV. r. vádlottak a folytatólagosan, bűnsegédként elkövetett lopás büntetteként értékelt cselekményénél az 1978. évi IV. törvény 316. § (2) bekezdés a) pontjára - a bűnszövetségben elkövetésre - is utalni kell, míg az I-IV. r. vádlottak Csepeli úti ingatlannal kapcsolatos bűnsegédként elkövetett rongálás büntetteként értékelt cselekménye az 1978. évi IV. törvény 138/A. § b) pontjára figyelemmel a 324. § (1) bekezdésbe ütköző és a (3) bekezdés a) pont szerint minősülő bűnsegédként elkövetett rongálás büntettének minősül. Tekintettel arra, hogy az érintett vádlottak esetében a tényállásszerű elkövetési magatartás - elvétel, illetve idegen vagyontárgy megrongálása - továbbá az arra való utasítás adása nem volt bizonyítható, a bűncselekményt, mint pszichikai bűnsegédek valószínűsíthetőt meg.

A büntetés kiszabása körében mindenekelőtt utalni kell arra, hogy az 1978. évi IV. törvény 83. § (1) bekezdés értelmében a büntetést - céljának (37. §) szem előtt tartásával - a törvényben meghatározott keretek között úgy kell kiszabni, hogy igazodjék a bűncselekmény és az elkövető társadalomra veszélyességéhez, a bűnösség fokához, továbbá az egyéb súlyosító és enyhítő körülményekhez.

Az 1978. évi IV. törvény 37. §-ban meghatározott büntetési célok a társadalom védelme érdekében annak megelőzése, hogy akár az elkövető, akár más bűncselekményt kövessen el. A büntetés kiszabásakor a bíróságnak minden esetben e kettős cél szem előtt tartásával kell eljárnia. A bűncselekmény elkövetőivel szemben kiszabott büntetés tehát nem csupán magára az elkövetőre bír hatással, hanem a társadalom többi tagjára nézve is.

Az elsőfokú bíróság a bünteteskiszabási körülményeket nagyrészt helyesen ismerte fel. A másodfokú bíróság azt annyiban egészíti ki, hogy

- **I. r., II. r., III. r. és IV. r. vádlottak esetében enyhítő körülmény a vagyoni elleni bűncselekményeknél a bűnsegédi elkövetés** (Kúria 56/2007. BK véleményének III/5. pont) **és a rongálások tekintetében a kár kaucióból nem cáfolhatóan teljes megtérülése** (Kúria 56/2007. BK véleményének III/9. pont)
- IV. r. vádlott esetében súlyosító körülmény a felfüggesztett szabadságvesztés büntetés próbaideje alatti elkövetés (Kúria 56/2007. BK véleményének II/2. pont)
- **V. r., VI. r. és VII. r. vádlottakkal szemben enyhítőként értékelendő beismerő vallomásuk** (Kúria 56/2007. BK véleményének II/11. pont), ellenben súlyosító körülmény a társtettesi elkövetés (Kúria 56/2007. BK véleményének III/12. pont)
- **VI. r. vádlottal szemben súlyosítóként értékelendő, hogy az ellene kábítószerrel visszaélés büntette miatt indult eljárás hatálya alatt, erről tudva követett el ugyanolyan jellegű bűncselekményt** (Kúria 56/2007. BK véleményének II/2. pont, FBK.1994.32.)

- **VII. r.** vádlott esetében a kiskorú gyermek eltartásáról gondoskodás enyhítőként történő értékelése mellőzendő.

Az időmúlás figyelembe vétele megfelel a Kúria 56/2007. BK vélemény III/10. pontjában foglalt iránymutatásnak. Az elsőfokú bíróság az indokolásban az ítélet 70. oldal VI. rész első bekezdésében helytállóan utalt az Alkotmánybíróság a 2/2017. (II. 10.) számú AB határozatára, mely megállapította, hogy a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény 258. § (3) bekezdés *e*) pontjának alkalmazása során az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdéséből fakadó alkotmányos követelmény, hogy amennyiben a bíróság a terhelten szemben alkalmazott büntetőjogi jogkövetkezményt az eljárás elhúzódása miatt enyhíti, akkor határozatának indokolása rögzítse az eljárás elhúzódásának a tényét, valamint azzal összefüggésben a büntetés enyhítését és az enyhítés mértékét. Jelen esetben a cselekmények elkövetésétől (2011. november 10. napja) a jogerős elbírálásig (2018. január 24. napja) több mint 6 év telt el. A megalapozott gyanút 2011. november 10-én közölték a terheltekkel, ezen időponttól álltak kényszerintézkedés hatálya alatt is, ám csak 2013. augusztusban, a cselekmény elkövetése után közel két évvel emelt vádat az ügyészség, ezután a törvényszék 2017. februárban hirdetett ügydöntő határozatot és a másodfokú eljárásban majdnem egy év telt el az ügy jogerős befejezéséig. A bírósági eljárás elhúzódása a terhelteknek nem róható fel, az elsőfokú eljárásban több tárgyalási napot felölelő bizonyítási eljárást folytatott le a bíróság a tényállás teljeskörű felderítése érdekében. Arra tekintettel, hogy a terheltek hosszú ideig álltak az eljárás hatálya alatt, a bíróság a büntetés kiszabása során a szabadságvesztés büntetés mértékének megállapításakor az időmúlás mellett az eljárás elhúzódását is valamennyi vádlott javára, kiemelten értékelte, erre tekintettel sem vezetett eredményre a súlyosításra irányuló ügyészi fellebbezés.

A vádlottak terhén megállapított, legsúlyosabb bűncselekmény öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztéssel fenyegetett. A különös részben meghatározott büntetési tételkeret meghatározásával - a társadalmi értékrendet is közvetítve - a törvényalkotó az elkövetett magatartást a legkiemelkedőbb tárgyi súlyú bűncselekmények között helyezte el. A magatartás konkrét társadalomra veszélyességét vizsgálva a **kábítószerrel visszaélés szempontjából kiemelt jelentőséggel bír a cselekménnyel érintett kábítószer mennyisége**, ezen túl a büntetés kiszabása körében nem mellőzhető az egyes elkövetők bűncselekményben betöltött konkrét szerepének vizsgálata sem.

I. r. vádlott a kábítószer termesztésben kezdeményező, aktív magatartást tanúsított, a cselekmény elkövetésében meghatározó szerepet játszott, ő szervezte meg a kezdetektől az ültetvények működését, kiválasztotta társait és a kertészeket, utóbbiak részére a javadalmazás összegét meghatározta és biztosította a pénzösszeget, illetve a folyamatos működést.

II. r. és **III. r.** vádlottak magatartása elsődlegesen az ingatlanok kibérléséhez és a bérbeadóval való kapcsolattartáshoz kötődött, emellett kisebb részfeladatot láttak el, esetenként a szükséges berendezési tárgyak beszerzését, illetve a villanyszerelő bevonását végezték, ezen túl a **III. r.** vádlott az ültetvényen dolgozókkal összekötő feladatot látott el, ellátásukat, szállításukat biztosította.) **IV. r.** vádlott mindkét ültetvény létrehozásához, üzemeltetéséhez, a műszaki berendezések működéséhez és a növények gondozásához instrukciókat adott, a gyakorlatban is felügyelte ezeket, esetenként pénzeszközt szerzett be. **II-III-IV. r.** vádlottak magatartása jelentős mértékben hozzájárult a cselekmény megvalósításához és véghezviteléhez.

I. r., II. r., III. r. és IV. r. vádlottak tevékenysége mindkét ültetvényhez, 2011. január és november 10. napja közötti időszakban 3181 tő termesztéséhez kapcsolódott, mely a jelentős mennyiség alsó határának 31-szerese.

A jelentős időmúlásra és az eljárás elhúzódására figyelemmel a másodfokú bíróság I. r. vádlott fegyházbüntetését 8 évre, III. r. vádlott fegyházbüntetését 7 évre enyhítette. II. r. vádlott fegyházbüntetésének 6 évre történő mérséklését a belső arányosság követelményének érvényre juttatása is indokolta.

V. r., VI. r. és VII. r. vádlottak tevékenysége végrehajtó jellegű feladat volt, kizárólag az ültetvényeken végeztek munkát, ők látták el a növények gondozását. V. r. vádlott 2011. szeptember 16. és november 10. napja között, VII. r. vádlott csak néhány napig, 2011. november eleje és november 10. napja között, mindketten kizárólag a Cs úti ültetvényen dolgoztak, ahol 1572 tő marihuánát foglaltak le, mely a jelentős mennyiség alsó határának 15-szöröse. VI. r. vádlott a G úti ültetvényen 2011. október és november 10. napja között 1609 tő marihuána gondozását végezte, mely a jelentős mennyiség alsó határának 16-szorosa.

Az elsőfokú bíróság által kiszabott tartamú büntetés szükséges, de elégséges is a büntetési célok eléréséhez, annak olyan mértékű súlyosítására vagy enyhítésére, mely az ítélet megváltoztatását indokolta volna, a másodfokú bíróság indokot nem látott, figyelemmel a Be. 371. § (2) bekezdésben megfogalmazott azon rendelkezésre is, hogy a törvényi büntetési tételkeretek között kiszabott büntetés kisebb megváltoztatásának nincs helye. (Bkv. 16. számú kollégiumi vélemény).

III. r. vádlott esetében a másodfokú bíróság a Pesti Központi Kerületi Bíróság 25.B.. és a Fővárosi Bíróság mint másodfokú bíróság 28.Bf. számú ítéletével kiszabott 1 év börtönbüntetés végrehajtása elrendelésének mellőzését az indokolta, hogy az ügy másodfokú elbírálásáig a szabadságvesztés büntetés végrehajthatósága elévült.

Az 1978. évi IV. törvény 66. § b.) pont és a Btk. 67. § (1) bekezdés d) pont értelmében a büntetés végrehajtását az elévülés - mely öt évet el nem érő szabadságvesztés esetén öt év - kizárja. Az 1978. évi IV. törvény 68. § (1) bekezdés szerint a büntetés elévülésének határideje a szabadságvesztés végrehajtásának felfüggesztése esetén a próbaidő leteltének a napjával kezdődik. Az 1978. évi IV. törvény 68. § (4) bekezdés akként rendelkezik, hogy az elévülést félbeszakítja az elítélt ellen a büntetés végrehajtása végett tett intézkedés. A félbeszakítás napjával az elévülés határideje ismét elkezdődik.

Az elsőfokú ítélet kihirdetése időpontjában az elévülés még nem képezte a felfüggesztett szabadságvesztés büntetés végrehajtása elrendelésének akadályát. A másodfokú határozat keltének időpontjáig azonban a büntetés végrehajthatósága elévült. Ugyanis 2012. június 04. napjától számított 5 éven belül nem történt olyan intézkedés, mely az elévülést félbeszakította volna, figyelemmel arra, hogy a nem jogerős elsőfokú bírósági ítélet kihirdetése nem tekinthető az elévülést félbeszakító intézkedésnek. Ezért a szabadságvesztés büntetés végrehajthatósága 2017. június 03. napján elévült.

Ugyanezen okból nem kerülhetett sor) IV. r. esetében a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bíróság 1.B. számú ítéletével kiszabott 1 év börtönbüntetés végrehajtásának elrendelésére, erre az elsőfokú bíróság is helyesen utalt az ítélet 72. oldal harmadik bekezdésében.

Az ítéltábla **I. r., VI. r. és VII. r.** vádlottakkal szemben a kiutasítás büntetés mellőzését célzó védelmi fellebbezéseket alaposnak találta.

Az 1978. évi IV. törvény 61. § (7) bekezdés akként rendelkezik, hogy kiutasításnak csak tíz évi vagy azt meghaladó tartamú szabadságvesztés kiszabása esetén lehet helye azzal szemben,

a) aki Magyarország területén legalább tíz éve jogszerűen tartózkodik,

b) aki fiatalos, és

c) akinek a családi élet tiszteletben tartásához való joga sérülne

feltéve, ha az elkövetőnek az országban tartózkodása a közbiztonságot jelentősen veszélyeztetné.

I. r. vádlott 1998. december óta él Magyarországon, **VII. r. vádlott** 2004. óta, mindketten tartózkodási engedéllyel. Esetükben rögzíthető, hogy több mint tíz éve tartózkodnak Magyarországon jogszerűen, tehát az 1978. évi IV. törvény 61. § (7) bekezdés a) pont szerinti ok megállapítható.

A kiutasítás büntetés alkalmazásának az 1978. évi IV. törvény 61. § (7) bekezdés c) pont szerinti korlátozása az Emberi Jogok Európai Egyezményének az 1993. évi XXXI. törvény 8. cikk által átemelt rendelkezésén alapul. Eszerint "mindenkinek joga van ahhoz, hogy a magán- és családi életét, lakását és levelezését tiszteletben tartsák. E jog gyakorlásába a hatóság csak a törvényben meghatározott olyan esetekben avatkozhat be, amikor az egy demokratikus társadalomban a nemzetbiztonság, a közbiztonság vagy az ország gazdasági jóléte érdekében, zavargás vagy bűncselekmény megelőzése, a közegészség vagy az erkölcsök védelme, avagy mások jogainak és szabadságának védelme érdekében szükséges."

E szabályozásra figyelemmel a családi élet tiszteletben tartásának vizsgálata körében a vádlott családi és személyi körülményeinek van jelentősége, annak hogy a családi élet ténylegességére utaló körülmények megállapíthatók-e.

I. r. vádlott felesége 2004. óta él Magyarországon, gyermekei Magyarországon születtek, mindannyian tartózkodási engedéllyel rendelkeznek. Testvérei és azok családja is Magyarországon élnek.

VI. r. vádlott a testvérével és gyermekeivel tartózkodik Magyarországon, a testvér lakóhelyén van a vádlott tényleges tartózkodási helye is.

VII. r. vádlott 2006. óta élettársi kapcsolatban él egy magyar állampolgárral, házasságkötésük tervezett időpontja 2018. február 3. napja.

A rendelkezésre álló adatok alapján az **I. r.**, **VI. r.** és **VII. r. vádlottak** családi kapcsolataikat ápolják és tartják, a kiutasítás alkalmazásával a családi élet tiszteletben tartásához való joguk sérülne, mely e büntetés alkalmazásának az 1978. évi IV. törvény 61. § (7) bekezdés c) pont szerinti kizáró oka.

Ezért az ítélet tábla **I. r.**, **VI. r.** és **VII. r. vádlottakkal** szemben alkalmazott kiutasítás büntetést mellőzte.

IV. r. és **V. r. vádlottak** esetében a végleges hatályú kiutasítás kiszabása nem felel meg a törvényi rendelkezéseknek. Ugyanis az 1978. évi IV. törvény 61. § (3) bekezdés értelmében végleges hatállyal az utasítható ki, akit legalább tíz évi szabadságvesztésre ítélnék a taxatív felsorolásban szereplő bűncselekmény elkövetése miatt, és - figyelemmel az elkövetés jellegére, az elkövető kapcsolataira - az országban tartózkodása a közbiztonságot jelentősen veszélyeztetné. A bíróság a **IV. r. vádlottat** 6 év, míg az **V. r. vádlottat** 5 év 6 hónap fegyházbüntetésre ítélte, így velük szemben nem kerülhet sor végleges hatályú kitiltásra. A másodfokú bíróság az 1978. évi IV. törvény 61. §

(1) bekezdésre figyelemmel, mivel az országban tartózkodásuk nem kívánatos, egyetértett a büntetés alkalmazásával, ellenben az 1978. évi IV. törvény 61. § (4) bekezdés alapján a kiutasítás büntetésük tartamát határozott idejű tartamúra, 5-5 évre enyhítette.

Az ítéltábla a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjára vonatkozó rendelkezést valamennyi vádlott vonatkozásában mellőzte, ugyanis az elkövetéskor hatályos anyagi jogszabály szerint a határozat rendelkező részében kizárólag a feltételes szabadságra bocsátás kizárása esetén kötelező rendelkezni, amennyiben az elkövető a büntetés meghatározott részének letöltését követően feltételes szabadságra bocsátható, ezt a megállapítást kizárólag az indoklásában kell elhelyezni (BH.1991.228.).

Egyebekben a törvényszék a polgári jogi igényekkel, a bűnjelekkel és a bűnügyi költséggel kapcsolatban telje körűen és törvényesen határozott.

Az ítélet rendelkező részében a Be. 258. § (2) bekezdés b.) pontban meghatározott - a Be. 117. § (1) bekezdésben felsorolt - személyi adatok közül **I. r., II. r. és VI. r. vádlott** tartózkodási helyét, **III. r. vádlott lakóhelyét** az elsőfokú ítélet kihirdetését követően bekövetkezett változásokra tekintettel, míg **IV. r. vádlott nevét, születési helyét és születési idejét a N számú útlevelelben foglaltak alapján, VII. r. vádlott születési helyét az IJ számú tartózkodási engedély alapján helyesbítette.**

A tárgyalási napok köréből a 2015. április 28. és 2015. november 05. napjának feltüntetését mellőzte, mivel ezeken a napokon a törvényszék bizonyítási eljárást nem folytatott, érdemi tárgyalást nem tartott. A 217. január 23. napját pedig a nyilvánvaló elírás miatt helyesbítette.

Fenti indokokra figyelemmel a Be. 370. § alkalmazásával a Be. 372. § (1) bekezdés alapján az elsőfokú bíróság ítéletét **I. r., II. r., III. r., IV. r., V. r., VI. r. és VII. r. vádlottakkal szemben megváltoztatta.** Az elsőfokú bíróság ítéletének egyéb rendelkezéseit e vádlottakra a Be. 371. § (1) bekezdés alapján helybenhagyta.

Az előzetes fogvatartásban töltött idők beszámítására vonatkozó rész pontosítására a rendelkezésre álló iratok alapján került sor.

A másodfokú bíróság **I. r. és III. r. vádlott** esetében az elsőfokú ítélet kihirdetésétől előzetes letartóztatásban töltött időt az 1978. évi IV. törvény 99. § (1) és (2) bekezdés alapján, **II. r. vádlott** esetében a házi őrizetben töltött időt az 1978. évi IV. törvény 99. § (3) bekezdés alapján, **VI. r. vádlott által az átadási letartóztatásban töltött időt a nemzetközi bűnügyi jogsegélyről szóló 1996. évi XXXVIII. törvény 36. § alapján, az előzetes letartóztatásban töltött időt** az 1978. évi IV. törvény 99. § (1) és (2) bekezdés alapján rendelte beszámítani a kiszabott szabadságvesztésbe.

A másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költség a kirendelt védők díjából, fordítási és tolmács díjból áll. Tekintettel arra, hogy az enyhítésre irányuló védelmi fellebbezések eredményre vezettek, a másodfokú bíróság akként rendelkezett, hogy a Be. 381. § (2) bekezdés alapján a kirendelt védők díját az állam viseli. Azon költség, ami annak kapcsán merült fel, hogy a vádlottak a magyar nyelvet nem ismerik, a Be. 339. § (2) bekezdés alapján szintén az állam terhéen marad.

A Fővárosi Ítéltábla ítélete elleni fellebbezést a Be. 386. § (1) bekezdés zárja ki.

Budapest, 2018. év január hó 24. napján

dr. Sárecz Szabina Martina s.k.. Szalai Géza s.k. . Bíró Emese s.k.
a tanács elnöke előadó bíró bíró

A Fővárosi Törvényszék 2017. év február hó 14. napján kelt 29.B.1616/2013/454. számú ítélete **I. r., II. r., III. r., IV. r., V. r., VI. r. és VII. r.** vádlottakkal szemben a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 3.Bf. számú ítéletében foglalt változtatásokkal 2018. év január hó 24. napján jogerős és végrehajtható.

Budapest, 2018. év január hó 24. napján

dr. Sárecz Szabina Martina s.k.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:

bíróági ügyintéző